

309577

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

జెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూలై నెల 30 వ తేది బుధవారము

NO. 100.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ తృతియ 3.

సంచిక ౧౦౦

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ సమ్ పుష్ప పచ్చ అన్న భేది
ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల బాబితాను యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారి అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

(1601)

పోస్టు బాక్సు నెం. 12. మద్రాసు.

A

Mr. G. W. M. Reynold's Novel.
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. As.
The Heroine of the Fero island	0 12
Mary Price 8 vols. R. 5. Parroide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. R. 1.80 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. R. 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2 40, Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2 40, Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1 12 o. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. R. 3 Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London. 17 vols.	12 0
Emigre Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loves of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

THE SUPERIOR WATCH CO.,

Post Box 167 (4) Madras. E.

భాగములను విడదీసికొనుట

ఇదివరకు మద్రాసు జాజ్జిల్లుకు గిడ్డంగి
విభిన్ 69 వ నెంబరు కొట్టుచుండు ఎమ్. రామ
స్వామిశెట్టి అను పేరుగల నేనును, బి. తిరువేంగ
త్తాను శెట్టిగారు భాగస్వాములుగ కలిసి ఎమ్
రామ స్వామిశెట్టి అండుకో అనుపేరుతో వా
వ్యాపారమును జరుపుచుంటిమి. 1919 సం॥
జూన్ నెల 22 వ తేదిని సదరు కంపెనీనుండి తిరు
వేంగడత్తాను శెట్టిగారు వీడిపోయిరి. మిగిలిన
సమాధానముపై నను జూన్ నెల 23 వ తేది మొ
దలకొని నేను మూత్రమే రామ స్వామిశెట్టి అండు
కో అనేపేరుతో వ్యాపారము జరుపుచున్నాను.
గనుక ఈ కంపెనీతో వైర చెప్పబడిన తిరువేంగ
డత్తాను శెట్టిగారికి యేలాటి సంబంధములేదని
ఇందువలన మా కారాదారు లందరికిని మతే ఇత
రులను తెలియపరచుచున్నాను.

ఎమ్. రామస్వామిశెట్టి అండుకో

నెం 69 గిడ్డంగి, మద్రాసు, జాజ్జిల్లుకు

National Psycho Physical Culture
University College.

WANTED - STUDENTS

Fees Moderate, Apply for Particulars

to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,

7, Thambu Chetty Street, Madras

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అగ్ర్యము శాస్త్రమును పొందుట స్వా
భావిక మైన కొన్ని విధముల అనుసరించుటవలననే కాదు
నడుస్తుంది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అగ్ర్యము
మను కవిగారిచే శరీర శాస్త్రమును దృఢపరచుటకు ఆ
యర్హులైనవారికి ఇవ్వబడును. ఈ పుస్తకము ఇవాను గా
నివ్వబడును. పోస్టుచార్జీ మునుపే ధరించుచుండ
ము. వెంటనే వ్రాసుకోవలెను. (219)

వైద్యశాస్త్ర ముద్రాకర్ గోవిందచే,

ఆంధ్రవిగ్రహ ప్రింట్ థాం, 157, బ్రాహ్మచుద్రాన్

స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

ఈ ఔషధమును స్వచ్ఛముగా, వాయువులేకుండా, పోషకపుష్పములతో తయారుచేయును. పోషకపుష్పములను
ఇది యాది యాదేని గలవిధమున బోషకపుష్పములను సంతరించుటచే, ఈ ఔషధమును తయారు చేయు
ఇటు మంచిమందు. దీనిని విశేషముగా ఆరోగ్యము వాడుచున్నార. గొప్పగొప్ప వారిచే కలకులకు యోగ్యత
తగ్గినట్లుగా పొందియున్నది. అన్ని రుచులుగలవలె చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తా మ ర తై ల ము

తామర, నీరు, పీచుగట్టి, దురద, ఉంగరములనంటిచుట్టు, రసీకాయలు, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు
చర్మరోగములకు శాశ్వతముగా కలుగదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. నెం 0-8-0 లు మాత్రమే

మోహనీ తైలము

శ్రీ పురుషోత్తమ వాడుటకు యోగ్యమైనది. రీతులములు మానెల సీసా 1-కి రూ 0-12-0

దంతచూర్ణము

కంటి నొప్పులకు దివ్యమధము; నువ్వుననగలియుండును. గర్భసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది.
డబ్బి 1-కి నెం 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతం జనము డిపో,

109, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి. 3, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆత్మజ్ఞానా

శరీరమును విడదీసినవారితో ఆత్మజ్ఞానము.

శరీరమును నష్టపరచుటకు గురించిన శాస్త్రములను

సంప్రదించు. చా. అగస్త్యాధ్యాయులగారు, బి. పి.

అమృతము అగ్ర్యము (గంభీరము) నెం 0-8-0.

మొదలగు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, గజపాడు

మలయు సందనము

(1251) ఈ రోగములకు ముఖ్యము
మందు త్రవ్వకమునున్నట్లు ఎవరికి
తెలియదు. అత్యంత తేరు, పిడికా
మిట్టను కలపబడినట్లు కలగలేదు. ఉన్న
మందు మా నలుగురందరినీ ఎదురు
తెచ్చును. మున్ను అణు మున్ను విధమున

గజపాడు ముందుగా మున్నును. డబ్బి 1-కి 2-0-0

గంధర్వశాస్త్రము, రామచంద్ర

అద్వైత నివారణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎల్లెస్ట్రోటానిక్ పెన్సిన్

ఇది బలహీనుల
కును నీరసుల
కును మందు.
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్వరము
తక్కువ గను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

కునియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ, ఒలహీనము
అయానము, కుక్కనవ్వముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైన
మందు ఇందుకలవలసిగానుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదివస
బుడిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమాత్ర పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము! కురి మ శ్రీ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆటోను
వానయను కలదు. ఆర్కాచార్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి
వైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నంబిన
కును మధ్యలోనుంటే యెంత శుభమయిన వాననను అనుభవించ
వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాననలు దే
నేనియండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వానన ప్రాథ
మ్యముగా నిలుచును. ఈదివస ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

జల శ్రీ ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.వి. చార్జి
,, 1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, శ్రీ ఆవుబుడ్డి 1-కి ,, 2.0-0 } ప్రత్యేకము
అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ ఆండు టెమికల్ కంపెనీ
సెం 155, నామూనునీడు నది, బొంబాయి.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. అష్టవిధానరసము:—అక్షరముల శ్లేషము
అష్టవిధిలైన రసములను నిశ్చయించుచున్నాము. ఒక
యొక అష్టవిధాన రసముల నీసా రసములను సంపాదించు
శ్లేషము సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము. వేంకటాచల పణ్ణితుల
సంపాదించునట్లు బుద్ధిగలవారు. ఇదివరము, మూడవ అష్టవి
ధిరసములు, సన్నిహితము మొదలగునవి అష్టవిధ రసములను
నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు.

2. క్షిప్రవాత తైలం:—శ్లేషము గడ్డపము, సంపాదించు
తొమ్మిదివలెను మంచిమందు. నీసా 1-కి 0-2-0, 5-కి 1 ఇంచు.

3. క్షేత్రాన్ని రాసనం:—క్షిప్రవాత తైలమును కట్టక
మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిశ్లేష, శీతశ్లేష, అజీర్ణ
శ్లేషము మొదలు కాగలదు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు.

4. బాలసూక్ష్మతయము:—విద్వలకు బలకారి; తిమ్మ
కుండు, మంసము, మలబద్ధము, అజీర్ణశ్లేష, కృత్రిమము, కడు
శ్లేషములకును, అజీర్ణశ్లేషముకును మొదలగునవి గుణములు
తిమ్మల పుష్టిగలవారు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచు.

5. అశ్వామయచార కస్తూరిమూత్రము:—విద్వలకు బల

కును ముడిపానికి, బాంతిలకు ఉత్తమ గుణ
కారి. మంసము, వడికము, వర్షము, అజీర్ణము, శీత
కాశం, పార్శ్వసాయాపు, మలబద్ధం, కృత్రిమము, కడు
శ్లేషములకు, దుర్బలము మొదలగునవి గుణములు
తిమ్మల పుష్టిగలవారు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచు.

6. అశ్వామయచార కస్తూరిమూత్రము:—విద్వలకు బల
కును ముడిపానికి, బాంతిలకు ఉత్తమ గుణ
కారి. మంసము, వడికము, వర్షము, అజీర్ణము, శీత
కాశం, పార్శ్వసాయాపు, మలబద్ధం, కృత్రిమము, కడు
శ్లేషములకు, దుర్బలము మొదలగునవి గుణములు
తిమ్మల పుష్టిగలవారు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచు.

ప్రతి క్షేత్రములో యాదా అనుపాదము లేకుండునట్లు
శ్రీ సతారాధువ నైద్యులకు, నైద్యులకు.

ప్రకటన సంఘమువారి
ప్రచురణము.

మన ఆహారక దార్థములు మనకు యెక్కువగా
వుండేటట్లు చేసుకోవడము.

మన దేశీయ రాజ్యములో ఆహార పదార్థములు ఇక
మీదట సమృద్ధిగా దొరకేటట్లు చేయడానికయి మన సర్కారు
వారు ఇప్పుడు చేసియున్న కట్టుదిట్టములగునట్లు వారు
సమాచార పత్రికలలో తెలియజేసి యున్నారు. అట్టి విష
యములు మనవారి కందరికిని సంబోధమును గలుగజేయక
మావు. మన దేశములోవున్న రయితులందఱును వాటిని
గుర్తి జాగ్రత్తతో తెలుసుకొని వాటి ప్రకారము చేయడము
చాలా ముఖ్యమయినది. వారు అట్లాచేస్తే, వారు పండించే
పంటలు ఎక్కువ విస్తారముగా వండుకలి. అప్పుడు ఈవెన్న
రాజ్యములో వున్న ప్రజల కందరికిని చాలా మేలు కలుగు
తుంది. కనుక యీపత్రికను చదివేవారందఱును దీనిలో స
ర్కారువారు చెప్పే సంగతుల నన్నింటినినీ తామెరిగియున్న
రయితుల కందరికిని తెలియజేయవలెనని కోరుచున్నాము.

మన సర్కారువారు ప్రకటించేయున్న కాగితములో
వుండే ముఖ్యమయిన సంగతులేవీ:—

ఇప్పుడు జరిగిన యుద్ధమువల్లనున్న వానలు సరిగావరి
యకపోవడము వల్లనున్న, మన దేశములో ధాన్యము 1927
1928 ఫసలిలో తక్కువయిపోయినదని అందరికిని తెలిసే
వున్నది. ప్రజలు ఒకే కష్టములనుచూచి మనభండీయా గవర్న
మెంటువారు వారికి సహాయము చేయడానికి ప్రయత్నములు
చేసియున్నారు. మన దేశములో వుండే ధాన్యము బయటి
దేశాలకు పోనియ్యకుండా వుండేటట్లు వారు ఉత్తమపుణేసి
వారు. కాని మనదేశపు అనేకమంది కొన్ని బయటి దేశాలలో
వుండవలసివచ్చి యుండినవల్ల, వాటికి మాత్రమే మనధాన్య
మును కొంతమట్టుకు పంపవచ్చునని సర్కారువారు ఇచ్చిన
పనిపెట్టియున్నది. అయితే వారు మనదేశములోనుండి చాలా
ధాన్యము పంపివేయవలసిగా వుండేటట్లుగా వారు చేయ
గలిగినారు. ఎట్లాగంటే 1918 వ సంవత్సరములో మొదటి
సాలుగు నెలలలోను బర్మాలోనుండి ఇండియాకు గాక ఇతర
దేశాలకు 7 లక్షల టన్నుల బియ్యము ఎగుమతి చేయబడ్డది.
కాని, 1919 వ సంవత్సరములో బర్మాలోవున్న బియ్యము
సంతా మన భండీయా దేశముల నిమిత్తమే వుంచవలసినదని
సర్కారు వారు వుత్తరపు చేసికాను. అందుకల్ల 1919 వ
సంవత్సరము మొదటి సాలుగు నెలలలోను బర్మాలోనుండి
ఇతర దేశములకు 3 లక్షల టన్నుల బియ్యము మాత్రమే ఎగు
మతి చేయబడ్డది. ఇదిగాక 1918 వ సంవత్సరములో మొదటి
సాలుగు నెలలలోను 175,000 టన్నుల గోధుమల మన దేశ
ములోనుండి ఎగుమతి చేయబడ్డది. కాని 1919 వ సంవత్సర
ములో మొదటి సాలుగు నెలలలోను 3,000 టన్నుల గోధు
ములు మాత్రమే ఎగుమతి అయినవి. 1918 వ సంవత్సరములో
మొదటి సాలుగు నెలలలోను ఇతర ధాన్యములు సాలుగు
లక్షల టన్నులవరకున్న ఎగుమతి అయినవి. 1919 వ సం
వత్సరములో మొదటి సాలుగు నెలలలోను 45,000 టన్నులు
మాత్రమే ఎగుమతి చేయబడ్డవి.

ఇంతేగాక మన భండీయా గవర్నమెంటువారు ఇంత
వరకున్న ఆస్థేలియా దేశములోనుండి మన దేశానికి చాలా
గోధుమలను తెప్పించియున్నారు. ఇంకాను చాలా తెప్పించ
బోతున్నారు.

1919 వ సంవత్సరము మొదటి ఆరు నెలలలోనున్న
మన చెన్న రాజ్యముకి బర్మా దేశములోనుండి రెండు లక్షల
టన్నుల బియ్యము దీనికొనిరాబడ్డది. మనకు కొత్త పంటలు
పండివరకున్న బర్మాలోనుండి ఇంకా ధాన్యము తక్కువ
టానే వుంటుంది.

మన చెన్న రాజ్యములో వున్నవారందఱును చాలా
కష్టము తడుతూ వున్నప్పటికినీ భయము చాలా మోపుగా
వుంటావున్నప్పటికినీ, ఇతర దేశాలలో వున్నవారు మనకు
మావున్న కష్టములనుచూస్తే, మనకు పనుతూవున్న కష్టము
అంత ఎక్కువైనది తోచవలసివచ్చును. ఇప్పుడు యుద్ధము నా
గించిపోయి సుఖియేయబడి యున్నగానీ, ఈ యుద్ధమువల్ల
కలిగిన కష్టములు ఇంకా కొంతకాలముకు గానిపోవు. యుద్ధకాల
ములో చాలా పంటలు పండియిపోయినవి. పాత వాడలను
రైలు బండ్లకు రైలు దారులను మరమ్మతుచేయడానికి వీలు

లేక పోయింది అందుకల్ల ఇప్పుడు వాడలూకి కలిగిన వాడ
లన్న రైలు బండ్లములను చాలా కొద్దిగామాత్రమేవున్నవి.
కనుక ఒక దేశములోనుండి మరొక దేశానికి ధాన్యములను
తీసుకొని పోవడానికి ఇంకాకొన్ని యెండ్లవరకున్న చాలా
కష్టము వుంటుంది ఇంతేకాకుండా, యుద్ధము
తూవుండిన కాలముకు అనేక దేశాలలోవుండిన ఆహారకదా
ర్థములన్నిన్నీ కష్టము పోయినవి.

అందుచేత మనదేశములోవున్న రయితులు మన చెన్న
రాజ్యములోవున్న ప్రజలకందరికినీ కాలవసివున్నంతగా ధా
న్యములను పండింపక పోయింట్లుంటే తరదేశములలోనుండి
మనకు ధాన్యము తెప్పించడానికి సాధ్యము కాకపోవచ్చును.
అప్పుడు మనకు కరువురావచ్చును.

కనుక మన రయితులు ధాన్యములను యెక్కువగా
పండింపవలసినదనినీ వారు అట్లా చేసేటట్లు ప్రజలందఱును
మోచువలసినదనినీ మన సర్కారువారు కోరుచున్నారు.

మన ధాన్యపు పంటలు కృత్తి ఆయ్యేటట్లు చేయడానికి
యూదు మార్గము అన్నది:

- (1) ఒక్కొక్క ఎకరములో ఎక్కువ పంటపండింట్లు
చేయడానికి సాధ్యమవుతుంది.
- (2) మన పయిరులను చీడపురుగులు మొదలయినవి
పాడుచేయకుండా వుండేటట్లు ఎక్కువ జాగ్రత్తతో చూచు
కోవడము సాధ్యమవుతుంది.
- (3) కొత్తనేలలను సాగుబడికింద తీసుకొనిరావడా
నికి సాధ్యమవుతుంది.

వానలు తురియక పోవడమువల్ల పయిరులకు ముఖ్యముగా
విశేష నష్టము కలుగుతుంది గాని ఒక మంచి బావి ఆపరా
వున్నట్లయితే, వానలు లేకపోయి నప్పటికినీ పయిరులు
చక్కగా వండుకలి. గనుకనే మన సర్కారువారు రయితు
లకు అప్పు లిచ్చి వారు బావులు తవ్వకొనేటట్లు సహాయము
చేస్తున్నారు. వారు ఇందు నిమిత్తము రయితులకు అప్పులివ్వ
డానికి బల్లారి, కడప, కర్నూలు, ఆనంతపురము, నేలము,
ఉత్తర ఆర్కాను, చిత్తూరు, మధుర, తిరుచనాపల్లి, గోదా
వరజిల్లాలలో ప్రత్యేకముగా రివియ్య ఉపాధ్యక్షులకు ఏర్పరచి
యున్నారు నీట్లు పడదగిన పోట్లలో రయితులు మారులు
తవ్వకొనడానికయి సహాయముచేస్తూ వుండవలసిన దని ప్రతి
జిల్లాకున్న ఒక ఇంజనీయరును పంపిస్తూ వుండవలసిన దని ప్రతి
అగ్రికల్చర్ (—వ్యవసాయపు) డైరెక్టురుకుమూడా మనసర్కారు
వారు హుక్ము పంపియున్నారు. రయితులకు కాలవసి
యంకిన అప్పుల నియ్యడానికి పూర్వము చాలా అలస్యవు
తూ వుండేది గనుక ఇకమీదట రయితులు అప్పులివ్వని దర
ఖాస్తులు పెట్టుకొంటే వాటిని తక్షణమే విచారింపి వారికి
వెంటనే అప్పు లివ్వవలసిన దని ఇప్పుడు సర్కారువారు
వుత్తరపు చేసికాను. కాబట్టి అప్పులు కాలవసివున్న రయి
తులు వారి రివియ్య ఇక పెక్కువతో నయినా గాని తనాస్థి
యతోనయినాగాని చెప్పకొంటేవారు కలిగిన సలహాకు యిస్తారు.

చాలా జాగ్రత్తతో వ్యవసాయము చేసుకొనే రయితు
లకు పంటలు ఎక్కువయ్యేటట్లు అనేక విధములను చేయవచ్చు
నని అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారు కనుకొనియున్నారు.
ఆ పద్ధతుల నన్నిటినినీ ఆ డిపార్టుమెంటువారు పూర్తిగా
విశదీకరించి వున్న పత్రికలలో అమ్ముచేయుచు అందరికిని పంచి
వెట్టియున్నారు. ఆ పద్ధతులన్నిన్నీ వ్యవసాయపు ఫారముల
లో వుండే వుద్యోగములకుమూడా తెలిసేవున్నవి. ఆ పద్ధతు
లేవో కొందఱు రయితులకుమూడా నేర్పకొనియున్నారు. గాని
ఇంకా అనేకమందికి అవి తెలియకుండా వున్నవి ఈ విష
యములు భాగ్యంతులయిన జమీందారులను ఈసాంబారు
లన్న రయితులన్నీ కలిగిన శ్రద్ధ వుద్ధుకొంటూరని నమ్ముచు
న్నాము. వారు తమ భూములకు ఎటువంటి వ్యవసాయపు
పద్ధతులను అవలంబించడము మంచిదో తెలుసుకొనడానికి
అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు వుద్యోగములకు అడిగి
తెలుసుకొనినీ, సర్కారు వ్యవసాయపు ఫారములకు చూచి
నీ, ఆ ఫారముల మానేవరకును సలహా అడిగినీ, నేర్పు
కొనవలెను. ఆ ఫారముల మానేవరకు ఇచ్చే సలహాప్రకారము
వాడు జాగ్రత్తగా చేస్తూ వాడు చెప్పినట్లు తమ పొలముల
లోని కూలీలు పంటలు జరిపించే లాభను చేయవలెను. సాధ్య
మయితే వారు సర్కారు వ్యయసాయపు వుద్యోగముకు ఒక
తమ భూములను పరీక్షించి చూచేటట్లున్నా తమ చేతికింద
కూలీలను చక్కగా తరిఫీదు చేసేటట్లున్నా ఏర్పాటు చేసుకో
వలెను. అట్లా వీలులేక పోతే, ఆ కొత్తపద్ధతులను నేర్పుకో
వడానికి తమ కూలీలను సర్కారువారి ఫారములకు పంపవలె
ను. పెద్ద భూస్వాములు ఇట్లా చేస్తే వారు తమకు మాత్రమే

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

<p>జీవామృతము అమృతామలక తైలము</p> <p>6 ఔస్సులు 8-4-0 6 ఔస్సులు గల సీసా 1-0-0</p> <p>8 ఔస్సులు 1-12-0 8 ఔస్సులు గల సీసా 0-8-0</p>	<p>జంబీర రసాయనం వంచానన లేపము</p> <p>ఉష్ణాదుల బోగొట్టుకు తామర నణచును</p> <p>సీసా ద్వు. 0-10-0 డబ్బీ ద్వు. 0-10-0</p>	
---	--	--

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు-పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

శంతి విలాసము. } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.

పండిట్, ముగ్ధరాను. } 85, ఆచారప్పగారిపేది, మదరాసు.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.

85, ఆచారప్పగారిపేది, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ జూలై నెల 30-వ తేదీ

బుధవారము

బ్రాహ్మణేతరులు

నూతనావకాశము

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక క్రొత్త ఎన్నికల గూర్చి ఇటుల వాయించుచున్నది:—

“నూతన మద్రాసు శాసన నిర్మాణ సభ నిర్మించబడినది. ప్రాతినిధ్యము 21 మందిలో 10 మంది తిరిగి ఎన్నికైనవారి. మిగిలిన స్థానములను క్రొత్తవారాక్రమించిరి. బ్రాహ్మణేతరులు పలికిన కృషి మూలమున, వారికి గలిగిన విజయ మెన్నడగి యున్నది. 5 గురు బ్రాహ్మణులను తొలగించి, వారిస్థానమును బ్రాహ్మణేతరుల ఆక్రమించిరి. ఒక్క బ్రాహ్మణుడు మాత్రము బ్రాహ్మణేతరుల నోడింపగలిగెను. వెనుకటి సభలో 3 మంది బ్రాహ్మణులుండ, యీ మారు సభలో 5 గురు మాత్రమే బ్రాహ్మణులుండిరి. కొలది శాలము మాత్రము బ్రాహ్మణునిచే నాక్రమింపబడిన విశ్వవిద్యాలయ స్థానము తిరిగి రిపరెండు ఇ, మెకథెల్ గారిచే నాక్రమింపబడినది. ఒక్క సంవత్సరపు రాజకీయాందోళనతో, బ్రాహ్మణేతరుల లి:తటి విజయము బడయగలిగినపుడు, ముందింకను దృఢప్రయత్నముల సలుపుచో, ఫలితము తెక్కు దనుకూలముగ నుండును. రాజకీయ విషయములలో స్వయం కృషి ఎంతవరకు లభించునో బ్రాహ్మణేతరులు ఎన్నికలలో జూపగలిగిరి. బ్రాహ్మణ ప్రాబల్యము గూర్చి వారిదివరకు కుటులించుచుండిరి. దానినతిక్రమించుటకు వీలు గలదని, స్పష్టమయినది.”

మెయిలు పత్రిక వైవాక్యముల నేయుద్దేశముతో వ్రాసినను, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము లేనిది బ్రాహ్మణేతరుల లడచివేయ బడుదరను సిద్ధాంతము నిరాధార మగుచున్నది. నూతన సంస్కరణములు ప్రసాదించబడిన పిమ్మట, బ్రాహ్మణేతరుల ప్రాబల్యమున కింకను నెక్కు డవకాశము లు గలుగును. నియోజక వర్గము విస్తరించిన కొలదియు, అధికసంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతరులకు సౌకర్యములధికముగ నుండును. అందుకనియే, సర్ శంకరునాయుగారు తమ భిన్నాభిప్రాయమున “నేను ప్రత్యేక బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యము నంగీకరించెదను. కాని బాధ్యతాయత ప్రభుత్వ ప్రధానమున కిది తప్పని సరియని నే నంగీకరింపజాలను. నేను సూచించిన సంస్కరణములు బ్రాహ్మణులకన్న బ్రాహ్మణేతరులకే నెక్కుడు లాభకరము. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు తిన్నగ కొనసాగునేని, బ్రాహ్మణేతర హిందువు లధికలాభము గాంచెదరనుటకు పండియములేదు. వేరుఫలిత మెటుల సంభవించునో నాకు తెలియకున్న”దని వ్రాసియుండిరి.

సంస్కరణములవలన, బ్రాహ్మణులకన్న బ్రాహ్మణేతరుల కెక్కుడులాభ మెటుల చేకూరునో యారబట్టిగలవారు సులభముగ గ్రహింపజేయుదు. ఇట్టి తరుణమున బ్రాహ్మణేతరుల కర్తవ్యము? స్వపరిపాలనా విధానము వలననుటయే లేక స్వపరిపాలనా సంపాదనమున కెల్లరితో బాటు కృషిసలుపుటయా? స్వపరిపాలనోద్యమ

మును క్రతిఘటించెడి బ్రాహ్మణేతరులు, స్వీయ లాభమునకే భంగము కలిగించుచున్నారనుట సత్యము. ఈ సందర్భమున, మహమ్మదీయ నాయకులు తమ హక్కుల నెటుల సంపాదించిరో కరికించుట భావ్యము. ప్రథమమున, మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసు యుద్దమమున పాల్గొనక తటస్థులుగ నుండినను, రానురాను జాతీయోద్యమ లాభములను వారు గ్రహించి, స్వపరిపాలనాశయము నంగీకరించిరి. అప్పటినుండియు కాంగ్రెసు సభవారును, మహమ్మదీయసభవారును, ఏకాశయబద్ధులై కృషి సలుపుచుండిరి. లక్ష్మీ కాంగ్రెసుసభలో, మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యముగూర్చి, ఉభయములకును షధ్యనోక యొడంబడిక జరిగెను. సోత్ బరో విచారణసంఘము వారా యొడంబడికను గౌరవించి, అందులో సూచించబడిన, ప్రకారమే ప్రాతినిధ్యమును సూచించిరి. సర్ జేమ్సు మెస్టరుగా రీయొడంబడిక అమూల్యమగు వక్రముని యంగీకరించిరి. సంస్కరణ శాసనమునందీ యొడంబడిక యనుసరింప బడుట నిశ్చయము. హిందువులతో కలసి స్వపరిపాలనా శయమునకు చేయూత నొసగుటచేతనే మహమ్మదీయులు వాంఛాఫలసిద్ధిని త్వరలో గాంచగలుగుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులీ వర్తమానము గూర్చి యోచించుట యవసరము.

డాక్టరునాయుగారి నాయకత్వము క్రింద బ్రాహ్మణేతరులు కొందరు స్వపరిపాలనోద్యమమునకు విముఖుల జూపి, అభివృద్ధియైన గిట్టని ఇండ్లో బ్రీటీషుసంఘమువారితో చేతులగలుపుటచే, బ్రాహ్మణేతరోద్యమము ఉదారాభిప్రాయులగు భారతీయుల యొక్క గాని, ఆంగ్లేయుల యొక్క గాని ఆదరణ బడయలేదు. బ్రాహ్మణ సభ్యులు కొందరు సోత్ బరో విచారణ సంఘమునందుండిరను కారణమున, నాయకు వర్గమువారు సాక్ష్యము నిచ్చుట మానుకొని, తరువాతకాశము గోల్పోయిరి. సోత్ బరో సాఘము వారు బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్య మనగత్యముని తెలిపిరి. మాంటుఫర్డు విధాన గ్రంథకర్తలు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అనవసరమగు సాఘ ర్షణమున కెడమిచ్చునని తెలిపిరి. ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నటుల గన్పడినను, వాటి ముఖ్యోద్దేశము సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మిష్టించుటగాదు. ఎటులయినను స్వపరిపాలనోద్యమము సఫలముగాకుండ నాటంక పరుచుటకే, నివి బ్రాహ్మణేతరులను పురికొల్పుచున్నవి. వీటికి, బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర సంఘముల రెంటివైనను సమాన ప్రేమయే గలదు. ఈ విషయమై సందియ మే మయినగలచో, సర్. అలెగ్జాండరు కార్మ్యుగారు, బ్రాహ్మణేతరుల గూర్చి వ్రాసిన యాక్రింది వాక్యము లట్టి సందియముల బోధింపగలవు.

“బ్రాహ్మణులకు పిమ్మట, అనేక శాఖలు గల బ్రాహ్మణేతరులు గలరు. వీరిలో కొందరున్నతజాతులవారు. మరికొందరు హీనజాతులు. కాని, బ్రాహ్మణులవలెనే వీ రెల్లరు, నొకరి కొకరకు సంబంధము లేక, చాలవరకు అన్యోన్య వైషమ్యము జూపుచుందురు. వీరిలో నొకజాతి వారి కెవరికయినను పలుకుబడి గల యున్నతపదవి లభించేనేని ఆతను తనవశములోనున్న ఉద్యోగముల నన్నిటిని స్వజాతీయులతో నింపివైచును. ప్రభుత్వపు ఫానికోత్తరువు లీవైఖరి గమనించి, యిట్టిఫలితము గలుగకుండ నివారణ మార్గములను సూచించుచున్నవి.”

ప్రతిస్థితుల నన్నిటిని గమనించిన, బ్రాతరుల నిపుడొక క్రబల సమన్వయము చున్నది. ఇదివరకు వలెనే, స్వపరిపాలనోద్యమమునకు ప్రాతినిధ్యము జూపుచో, కార్యఫలసిద్ధి గలుగునా? సంస్కరణముల మూలము బ్రాహ్మణేతరుల కలుకుబడి యధికమగునని, వరకు వివరించియుంటిమి. ఇంకను సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మవసరమని తలచునెడల, నయ్యది స్వపరిపాలనా విధానమున కంగీకరించుట మూలముననే చేకూరు నని స్పష్టము గా గలదు. సోత్ బరో ప్రభువుగారు జాయింటుకమిటీ వారి ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యమును నెలకొల్పుటకు తమ సంఘము వారంగీకరింపలేదనియు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యావసరమును గనుబడిచేసి గొప్ప భారము బ్రాహ్మణేతరులపైవేసే కలదనియు, స్వపరిపాలనా సమన్వయ పరిష్కారములకు రాజీమార్గముగ తప్పు, వేరొక విధమున బ్రాహ్మణేతరుల సూచనను జాయింటుకమిటీ వారంగీకరింప గూడదనియు, వ్యక్తపరచిరి. బ్రాహ్మణేతరుల కీపుడొక నూతనావకాశము లభించినది. ఇండ్లో బ్రీటీషు సంఘమువారితో సహచర్యమును వదలి, బ్రాహ్మణేతరులు స్వపరిపాలనా సంస్కరణములకు తమ యాచనాదము తెలిపి, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము గూర్చి కట్టుదలతో కృషిసలుపుచో, రాజీమార్గముగ జాయింటు కమిటీవారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును ప్రసాదించవచ్చును. అటులగాక స్వపరిపాలనా సంస్కరణములకు వారింకను ప్రాతినిధ్యము జూపుచుండుచో, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము బడయ గలుగుట అసంభవమని తేలుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము నికముందు నడుపువారు, కార్యసానుకూల్యము కొరకైనను, పూర్వపు వద్దతుల విడనాడి దేశప్రముఖులతో గలసి స్వపరిపాలనను గోరుచు, ప్రత్యేక వాంఛలను వెలిబుచ్చువలసియుండును. ఇంతకన్నను, వాంఛాఫలసిద్ధికస్వమార్గము గన్పట్టదు.

బ్రాహ్మణేతరులీ నూతన మార్గమును స్వీయలాభముకొరకైనను అనుసరింపక తప్పును. అట్టితరి, భారతీయులలో నన్ని శాఖల వారును స్వపరిపాలనము నేకగ్రీవముగ గోరుట తటస్థించును. ఇట్టి స్థితి సంభవించునే మోనని, మద్రాసు టైముపత్రిక బెరుగుట సహజము. స్వపరిపాలనోద్యమమునకు విముఖుల జూపెడివారిొకవత్తున్నను, ఆంగ్లో హైందవపత్రికలు వారి నాధారము జేసికొనుచు లేచిచో, నవి నిస్సహాయముగ నుండవలసివచ్చును. ఈపత్రిక లెటుల బుజ్జగించినను, బ్రాహ్మణేతరులీతరుణావకాశము కోల్పోవక, స్వపరిపాలనము కొరకై కట్టుదలతో బనిచేయవలసియున్నది. ఇందువలన, దేశలాభతోబాటు స్వీయలాభముగూడ చేకూరును. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ సంఘము వారిదివరకే స్వపరిపాలనోద్యమమునకు చేయూత నొసగుచు, యుధువు ప్రతినిధుల నాంగ్ల దేశమునకు రాయబారులుగ సంపియున్నారు. వారి ప్రయత్నము లింకను చురుకుగ జరుగవలసియున్నది. సంఘాధ్యక్షులగు ది. బ. కేశవశిల్లగారు యీవనిని కొనసాగించుట భావ్యము. నాయకువర్గములో నిదివరకు జేరియున్నవారు సహితము ప్రతిస్థితులను కరిగిలించి, స్వీయలాభము కొరకయినను తమ వద్దతులను మోపుకొని ప్రెసిడెన్సీ సంఘము వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడవలసియున్నది. భారతీయులలో నన్ని పక్షములవారును, కొరమా లిన వర్తవిద్యేషమును మఱచి, ఏకాశయబద్ధులై కృషిసలుపుచో, భారతమాత వారిని తప్పక

బి. రామారావు ఐ. సి. ఎస్ గారు:— వీరు 18-4-19
 వ తేదీ మొదట ఆసిస్టెంట్ కలెక్టరు గారు మేజిస్ట్రేటు గారు
 పనిచేయుటకు కోరబడిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

ఇండియా దొరతనమువారు.

నూతన శాసనము.

ఆక్షేపణలు నివృత్తయ్యాయనములగుట.

బొంబయి, జూలై 28:—దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనము వారు శాసన రూపరేఖల ప్రకారము భారతీయుల పేర్లను అమలు చేయుటకు ముందు యిట్లును గూర్చి ఇండియా దొరతనమువారి తరపున వర్తక పారిశ్రామిక సంఘముల నున్న యే జార్జి బార్న్సు గారికి గాంధీగారికి కొంతకాలము జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు గాంధీగారు ప్రతిపాదనలు పంపిరి. ఇందు లెందు భాగములు గలవు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో పరిస్థితులన్నిటిని నింపావలెనని నూతన జేసి ఇండియా దొరతనమువారి ఆక్షేపణ లెవ్వియు ఉపయోగముగ నుండవలెనందుట వగలయ 18 తేదీని బార్న్సుగారు గాంధీగారికి వ్రాసిన జాబులో ఈ సూత్రములు నంపూర్వముగ జేసిన పక్షమున వ్రాసిన లేఖ భారతీయులకట్టి యిక్కడ గల గుండగ ఇండియా దొరతనమువారు కృషిపెట్టెదనని బార్న్సుగారు రభా మొనగిరి. ఇది మొదటిభాగము. రెండవభాగము బార్న్సుగారు గాంధీగారికి పంపిన ప్రత్యుత్తరము.

గాంధీగారికి బార్న్సుగారు వ్రాసిన లేఖ.

జూలై 18-వ తేదీని నిమిషాంతమున జార్జి బార్న్సుగారు గాంధీగారికి వ్రాసిన లేఖ విషయములు:—ప్రియమైన గాంధీగారు, జూలై మూడవ తేదీని మీరు వ్రాసిన జాబును క్లుప్తముగ ప్రత్యుత్తరమియ్యవలెనని వ్రాసెను. ఈ విషయములను ఆమెలా గ్రహించి నిమిషాంతమున ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకై అట్లా నిర్ణయమును దక్షిణ ఆఫ్రికాలో జరుగుచున్న సంగతులన్నిటి కిని రాజ ప్రతినిధి గారు నేనును చాల తుది తుదిగా వ్రాసెను. ఏలైనపు డెల్ల ఈ క్రొత్త శాసనమును గురించి మాంద్యమును విచారముగ నన్నవని మీరే ఇతరులతో వ్రాసెనున్నాడను. ఇండియా కార్యదర్శిగారికి ఆధిపత్యము కార్యాలయమున భారతీయుల విషయములను రాజప్రతినిధిగారు నిరంతరము శ్రద్ధావంతము లై కృషి చేయుచున్నారను. ఈ విషయమును గూర్చి మీరంత మాత్రము భయపడవలసినది లేదు. ప్రస్తుతపు స్థితిగతుల ప్రారంభమునకు డిక్షిణ ఆఫ్రికాలో నేను జేసిన సంగతి మీకు తెలిసియుండునని నానమ్మకము చాల సామల బట్టి నను ప్రభువుగారిని నుండవలెనని.

ఈ విషయములను తనయుక్తులతో ఆలోచించుచుండెను. కేవలమునకు భారతీయుల పునరుద్ధరణ వారి ఆక్షేపణలకును నూతన పాటుబడిరి. ఈ సంవత్సర ప్రారంభమున 1908 సంవత్సరపు బ్రాన్సువాలు మంత్రిగారును, తక్కువ తరగతిలో నున్నవారు చట్టము ప్రకారము (ప్రెవెన్ టంట్ టేన్ మెంటు ఆక్టు) కూర్చున్నప్పుడు పురపాలక పథకము (టెట్రా టెయిల్ టేక్స్) ను ప్రతిపాదించి బొందిన ఉత్తరువు దీని కంటకు కారణమని మీరెగిన కంక్ష. ఈ ఉత్తరువులను ప్రకారము నగరములలోని ప్రజలకును భారతీయులను నివసించుటకు గాని అక్రమించు కొనుటకు గాని అంగీకరింపరాదని యూరపియన్ సంఘమువారికి (ఫర్మమ్) ఉత్తరువు జేయబడినది. దీనివలన విట్ వాటరు స్టాండు జేకుం దంటును భారతీయుల వర్తక సంఘమునకును వివాదములకు నుండును ఆక్షేపించు బ్రాన్సువాలో బ్రిటిషు ఇండియా సంఘాధ్యక్షులు రాజప్రతినిధి గారికి తంతునంపిరి. మీరు గూడ ఈ సంఘమువారు ఒక తంతునిచ్చియుండిరి. దీని వలన నొక దానిని మీరు మాంపిరి. బ్రాన్సువాలు ఇండియా సంఘమువారు మీ కంపెనీ తంతునివార్త మా కంపెనీ దాని కంటె ఎక్కువ వివరముగ నుండుటచే దానిని పూర్తిగా ఇండియా కార్యదర్శిగారి కంపెనీయను నని గూర్చితినిధి గారు తక్షణమే ఉత్తరువు నిచ్చిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని తక్కువ తరగతి భారతీయులకు గల్గిన తిక్కులను గూర్చి విచారించుటకు ఎస్సెంట్లీ వావును వారికే ప్రత్యేకపు సంఘము చేర్చవలసినది నని కేవలము సంఘాధ్యక్షులు నూచించెను. ఈ అసౌకర్యములను తొలగించుటకై ప్రభువుయన ఈ శిర్కా నము ముఖ్యముగ ఉద్దేశించుడినది. కాని నిమిషములయిది టి కంపెనీలను స్థాపించుటచే 1885 సంవత్సరపు మూడవ సంవత్సరపు ప్రారంభమున కా సనమును ల్ల ఘించు

విషయము గూడ ఈ విచారణ సంఘము వారి అధికారమునకు వచ్చుటకు సవరణలు ఆమోదించుట కను గదు కోచనియును. ఈ ప్రకారము బ్రాన్సువాలు భారతీయుల వర్తకలందరి సంగతియు పరిశీలనకు లోనైనది. ఇటీవల వావు ను అవ్ ఎస్సెంట్లీలో జరిగిన సంగతులన్నిటినిగూడ అచట ప్రజలభావము లెట్లున్నవో ఊహించనగు.

నూతన శాసనపులితము.

కమిటీవారి నివేదికముమీద ప్రజేతెట్టుబడిన చట్టపు నకలు మా కింకను చేరలేదు. కాని నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ నూతన శాసనములను ఫలితములునునని తోచుచున్నది.

(1) దొరతనపు చట్టములందు 1912 సం॥ మే 1 తేదీకి భారతీయులకు గల వర్తకపు హక్కుల కెంతమాత్రము భంగములేదు. చట్టసంగతులు మొనగబడును. బ్రాన్సువాలు లో ప్రకటించబడిన ప్రజేతెట్టుబడులందు గూడ ఈ హక్కులు అందును ఒకేవత్తములందు వర్తకమున్నవో ప్రస్తుతము లై నెన్న బొందినవారికి గాని వారికనువారత వచ్చువారికి గాని హక్కులకు భంగముండదు (2) ప్రస్తుతమునున్న 1908 సం॥ ప్రెవెన్ టంట్ టేన్ మెంటు ఆక్టు నిబంధనలకు మరల అమలులో నుండును. దొరతనపు వత్తములందును, ప్రకటించ బడిన బ్రాన్సువాలు ప్రజేతెట్టుబడుల భాగములందు 1919 మే 1 తేదీ నుండి క్రొత్త లై నెన్న లియ బడవు. పూర్వ లై నెన్నలకు వలయునో పునరుద్ధరించబడును. అంతయు గాని క్రొత్త లై నెన్న లియబడవు. 1919 సం॥ మే 1-వ తేదీకి పూర్వము స్థితిలో సంపాదించిన హక్కులకట్టి అభ్యంతర ముండవలదు కాని ఇకముందు 1885 సంవత్సరపు 2-వ శాసనపు నిబంధనలు కంపెనీలకే గాక కర్మకులకును వర్తింప గలవు.

ముఖ్యఫలితము.

స్థితిమీద తనకావట్టుటలను గల్గు అసౌకర్యము లెన్నయో మాకు తెలియరాదున్నది. కాని మాకేవిషయము తెలియజేయుటకు దీని ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తంతునంపి వారము. ప్రకటిత ప్రజేతెట్టుబడుల ప్రాన్సువాలు దంతులను గూడ భారతీయులకు సాధారణముగ వర్తకపు లై నెన్నలను యగూడదని చుటకు అవ్వవచ్చునని ఈయవడిన అదనపు టిధికారమును బంధమున నేటులో నెత్తిజేసిని తెలుపుటకు నాకవకాశము గల్గినది. మాకు బ్రాన్సువాలు బ్రిటిషు ఇండియా సంఘమువారిచ్చిన తంతుని జూడ భారతీయులకు వర్తకపు లై నెన్నలను గూడ దను ఉత్తరువు సాధారణముగ అందరికి వర్తియనని మే మునుకొంటము. దీని మీదకు తక్షణము ఈ అసౌకర్యము లేకుండ జేయవలయునని ఇండియా కార్యదర్శి గారికి రాజప్రతినిధిగారు సంతకము పంపిరి. ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఈ అనుబంధము తొలగించబడినదిని మీకు తెలిసియుండదు.

ఒడంబడిక.

వర్తకపు లై నెన్నలు, 1908 సం॥ ప్రెవెన్ టంట్ టేన్ మెంటు ఆక్టు పరిపాలనా విషయముల సంబంధించిన తరగతి యూనియను దొరతనమువారు 1914 సంవత్సరపు టాడంబడికను ఉల్లంఘించి మని అంగీకరించెదనని నాకు తోచును. అనుమానితము గూడ తాము భిన్నముగ భిన్నమై వర్తకమును. 1914 సం॥ జూన్ 30 తేదీని జార్జిన్ గారు మీకు వ్రాసిన లేఖలూడ అపుడున్న శాసనము లన్నిటిని ప్రజల కన్యాయము గలుగకుండ నటుల జేయుటకై యూనియను ప్రభుత్వమువారు పూను కొన్నటుల తెలియుచున్నది. వారివారి హక్కులకు భంగము లేకుండ జేయ నెత్తించిరి. 1914 సంవత్సరమునకు పూర్వము నండి గలవ్యలాభములకు భంగకరముగన్న ప్రెవెన్ టెయిల్ టేక్స్ ప్రీము కోర్టువారి శాసనమును రద్దుజేయుటకే గాక 1814 మే 1 తేదీ నుండి 1919 సం॥ 1 వరకు గల వ్యలాభముల న్నిటిని (ప్రెవెన్ టెయిల్ టేక్స్) కాపాడుటలూగూడ యూనియను దొరతనమువారు ఒడంబడిక కంటె ఎక్కువ బనిజేసితిమని నడిచెదరు. 1908 సం॥ అమలులోనిది నిచ్చిన శాసనము ఉల్లంఘించు విషయములై అపు జేయుటకు మీరు ప్రయత్నించినను అత్యధి 1914 సంవత్సరపు టాడంబడికకు భిన్నమనించు కొనబాదు. 1908 సం॥ తర్వాత కా సనమును మనము ఆక్షేపించనని దానిని మార్పుల కెంతకష్టము గలదో మీ యభిప్రాయములను మీకే తెలియగలదు. ఇంతవరకున్న హక్కుల నన్నిటిని తగియదా లేకుండ అంగీకరించుట

దీనిని. న్యాయస్థానముల పీఠిని నాక్షేపించుటకు పీఠుండదు. మీరు నున్నటున్న గారికిని జరిగిన ఒడంబడిక కా సనము నూతనము దాల్చినది. అయ్యది అంగీకరించబడినది. ఇదియు ఉపయోగకరము. క్రొత్తగ సంక్రమించిన హక్కులను అభివృద్ధి గాంచకుండ 1919 మే 1 తేదీనుండి ఆపుజేయుట బాగులేదని భారతీయుల దము. 1885 సంవత్సరపు 2 వ అనుబంధమున్నను ఇదివరకు కంపెనీవారు సంపాదించుకొన్న హక్కులను గూడ మన్నించెదమని యూనియను దొరతనమువారు వాదించగలరు. ఇట్టి ఉల్లంఘనములు నుండు జరగకుండుటకై ఈ సవరణ జేయబడ నుద్దేశించ బడినది తెలియజేసెదను. ఇండియా దొరతనమువారి వాదమును నిరాకరించెదను. 1885 సంవత్సరపు 2 వ శాసనము అభినవశాసనమునకు వర్తింపదనియు ఈ కాలమునందు గూడదనియు 1918 సం॥ సామూజ్య సమాజమున సింహాధిభువుగారు తెలియజేసిన అభిప్రాయమునే ఇండియా దొరతనము వారంగీకరించెదను. ఈయభిప్రాయమునే వారు తెలియజేసిరి 1918 సం॥ తర్వాత నున సామూజ్య సమాజమున బర్తనగారు నుడివినదానితో ఈ క్రొత్త చట్టమును సమాధానము వరుచుటకు పీఠజేసెదని. అపుడు బర్తనగారు టెట్టు నుడివెరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా విషయమునకు సంబంధించినంతవరకు సింహాధిభువుగారు మన దొరతనము వారి ఆలోచనకై సమర్పించిన విజ్ఞప్తిలో మేము అంగీకరించెదము లింగిరణముగ ఈ సూచనల సామర్థ్యానితో యూనియను ఇండియా దొరతనమువారి ఆక్షేపణలన్నియు నిరసకములగుట కోచనియును. కేవలమునకు నన్నవారందరకు భారతీయుల పునరుద్ధరణ అంగీకరించెదమని ఇంగ్లండ్ ఎక్కువ దయార్థివృద్ధమునతో నూచనలను గావించినను నావున అవ్వవచ్చునని రంగీకరించనని నూచనల నాకు తోచుచున్నది. ఈ క్రొత్త శాసనపు వివరములన్నియు పూర్తిగా మాకుండువరకు వేచియున్నారము ఇది జేరిపడవ భవిష్యత్ క్రొత్తరకము శాలోజించెదము. మీ కేమయిన తోచిన మీసల మానియెను.

ప్రంకెటుగారిని విడుదల చేయుట.

పండ్లకుకూరలను విక్రయించు ఖుదాబక్ష అనువానిని లాహోరులో తుపాకితో కాల్చించి పండులకు ప్రంకెటుగారి మీద పంజాబు ప్రెజ్డెంట్లో కేసుచేయబడినది. ప్రంకెటుగారు దోషిగాదని జ్యూరీలు ఏకగ్రీవముగా తెలిపినందున ముద్దాయి కడలివేయమ న్యాయమూర్తి బ్రాడ్వేగారిట్లు గతబుధ వారమునాడు తీర్పువ్రాసిరి ఫిర్యాదీల ముద్దాయిల సాక్షుల వాద్యాలములకు ఉభయముల న్యాయవాదుల వాదములను జ్యూరీలు వినిరి. ముద్దాయి తుపాకి కాల్చెను. అందువలన ఖుదా బక్ష చనిపోయెను. ఈ విషయమున ఫిర్యాదీల సాక్షులకు నగము గా నుండెను. గాని ముద్దాయి ధారాళముగ జరిగిన సంగతులన్నిటిని తెలిపెను. ముద్దాయి తుపాకిని కాల్చినట్లు యకరారువకుట తప్ప సాక్షులమీదును లేదు. తుపాకి పండ్లకులనే బక్షచనిపోయెనని దాక్షులు సాక్షులమిచ్చిరి. బక్ష గుండ్లు తగులుటవలననే చనిపోయెనని కన్యకాభానుసాక్షులకులన ప్రభుమైనది ప్రంకెటుగారు తుపాకిని కాల్చుటవలననే బక్షకు గాయము లురగి లేనని ముద్దాయి వాద్యాలములను స్వేదనమువద్దకు తీర్చెట్లు కలకత్తరుల సాక్షులములను స్పష్టమగుచున్నది. ముద్దాయికు యను 19 ఏండ్లు. అతనికి అనుభవములేను అతడు తనకీయబడిన పుత్రులకు ప్రకారముట్లు జేసితిమని చెప్పెను. బక్ష అపరాధి కాదుగాని తీర్చెట్లు లేకుండా లైలులో ప్రయాణముచేసి తప్పించుకొని పోనాయుట తప్పిదమగును. నైతిక శాసనము ప్రకటించబడిననను భావముగలగు. బక్ష పాపియిన తాను జనశత్రుత్వము నావ పీఠుండదని తలచితిమని ముద్దాయి నడిచెను. తన్ను కాపాడుటకు ముద్దాయి నచ్చుటనుండి నల్లు చెప్పెనని స్వేదనము వద్దకు చెప్పెను. జీవించువాడోరన స్థితి హెచ్చుగా నున్నది. అధికారుల పుత్రాపులు కఠినము గానున్నది. ముద్దాయి మనస్థితి కళకళమును చెందియుండుట సహజము. అతడు యువకుడు. అనుభవములేనివాడు. నైతిక శాసనము తప్పక న్నదను భావమునకి కలదకు విషయములను గమనింపదగునని నేను హెచ్చరించితిని. వాడు తిండి ముద్దాయి నిర్దోషి అని ఏకగ్రీవముగా

పొరు సెంటుజార్జిగజెటు

రాజ్యాంగ సంస్కరణములను ఆలోచించుటకు మా
చూపుదాదాదు రాజా, సమర్థుడు నవీరుల్లా మురళి
మొప్పేసి, నయనరుల్లా (గౌరవ కార్యవర్గ) గార్లనుచసంఘ
సమర్థులుగా నియోజింపవలెనని.

ప్రజా ప్రాయములు

I కృష్ణాతూర్పు జిల్లా రహితులకు.

ఈసారి ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్వహణలో తీర్మానింపబడిన పంట భూములకు ఈసారి సాగు చేసే కొంతవరకైనా యాన విషయమున ఆ కలెక్టరు వారితో మాట్లాడి, వారికి లిఖితముగ వ్రాసి నట్లు కొద్దికాలము క్రింద ప్రయోగించియున్నాడు. అందుకు జవాబు నేడువచ్చింది. ఇచ్చివచ్చిన జనరలు అందరు ప్రయోగించి వీలైనచో, ఏకములో నైనను రహితులకు కష్టము కలిగినట్లు దిద్దుపు పరమకొనిన యెడల అట్టి వారికి మాత్రము తగు సదుపాయము కలుగ జేయవలసియు జవాబిచ్చినారు. కాబట్టి మెట్టులు పట్టు జేసికొనవలసిగాని గుంటులు పూర్వముగాని ఆకలిమగు ప్రజలనులవారు ఆ. కలెక్టరు వారికి ఆర్జీని యిచ్చుకొనవలెను.

వె. వెం. సుబ్బారావు.

జిల్లా సంఘ క్రెడిటరు.

II

హరిత్రసాదరావుగారికి సన్మానము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, మనజేలేయిన ఆంధ్రనాటక నటనాధురీణుడును, మనజేలేయిన పద్యకవి నాటకములను గొని తెచ్చిన బ్రాహ్మ సాహిత్యసాద రావుగారిని చుట్టూరే కావ్యమునా నేనీ యిండియాకా ద్రమాటిక్ కంపెనీవారు చిత్రీకరణమును బ్రయోగించి అచ్చిన ద్రవ్యమును వారికి గురుకట్టుకొని కంపెనీవారు, ఇంకొక కంపెనీవారును, బి. ఎ. ఫస్ట్ గ్రేడు వకీలుగారు బ్రాహ్మ సాహిత్యమునా వారు వారి సంతోషమును తెలుపరీతికి ఆంధ్ర సంఘము వారికిరవున నల్లహరిత్రసాదరావుగారిని బుద్ధివంతుల వారిని గౌరవించు నట్లు వ కల్పించెను, బుద్ధివంతుల సంఘమువారిని గూడ హెచ్చరిక జేయుచు ప్రసంగించిరి. నాటకరసములను పోషించుచు, బుద్ధివంతుల కత్తి బ్రాహ్మ సాహిత్యసాదరావు గారి సామర్థ్య వక్తావలంబు కేకరి సందియు లేదు. కాని ఈ ఆంధ్రజేతము నెవరు నాటకములను బుద్ధివంతులను వారికిమాత్రము, సృజనము, నాటకము యని అందరకు చెప్పిన విషయము, పండితులను గౌరవించి నట్లు వారినియు వాగ్దానినా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రస్తుతములే సాక్ష్యము. ఇట్లే ఆంధ్రజేతమునకు నాటకసంఘములు వారిని గౌరవించి నెంతయో గౌరవము గలది వక్తావలంబు నెంతల విరమించుచున్నాడ, బందరు, విలేఖరి.

III

"నాయకు మహాశయుడు."

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, వీరు లండను నగరమున జూలై నెల 17 తేదీన మరణ మొందెదరి విషయం వింటియెన్నాను. స్వప్రసాదమున గౌరవ బ్రాహ్మజేతరువైనను, నే నీమహానీయుని మరణమును గూర్చి వకచుట వింతగాదు.

వీరికప్పుడు గొప్పజాతీయవాడు. మారకు కాంగ్రెసు భగ్గుమయవడిన చెన్నైలో మితవాద సమాజము జరుగగా వారసభకు వెల్లుబ మర్యాదకు లోపము కలిగిన జాతీయవాదుల తోబాటు ఆసభకు వెదలలేదు. అధికార వర్గమును గూర్చి తీవ్రముగా విమర్శించుచుండెను.

కంగడే విభజన కాలమున కర్ణాట ప్రభుత్వ గారి చర్యలను తీవ్రముగా విమర్శించెను.

తమనకు వీరకారణముల చేతనో బ్రాహ్మజేతకోద్యమమునకు నాయకులుగా నుండి, జస్టిసుఫలితు సంపాదకులుగా నుండి అతినయ్యుతో నడచుచుండిరి.

బ్రాహ్మజేతర పార్టీనిధ్యమును గూర్చి ముచ్చటించుటకు లండను నగరమునకేగి. జాయింటు కమిటీవారు, వారికి మాండ్లితి నాలోపించి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుటకు 18 వ తేదీ ఏర్పాటుచేసెను. అంతకు ఒక దినమునకు ముందు మరణ మొందుట చూడ, బ్రాహ్మజేతరల మకు మాకు కడుదుఃఖము కలుగు చున్నది.

వై. యస్. నాయుడు.

IV

మంగళగౌరీవరం - మాజ్యేషిక రవ్యమ్.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, ఆంధ్రప్రదేశ్ 26 తేదీ సంచికలో కాంగ్రెసు మంగళగౌరీవరంవారంవలన గురు శుక్రమాధములు భావములు వాచా యని శంకించుచు దోషప్రతిపాదన పూర్వకపదముల కొన్నింటిని బ్రహ్మశ్రీ శివరామసిదాంతిగారు జాగ్రసియుండిరి. అందుకు నాయభిప్రాయమును వ్రాయుచున్నాను.

శ్రీ. అశ్వనేవ గుర్రాశ్రయే భాగ్యవృద్ధే మలియుతే.
ఆద్యోమన మహారంభం ప్రతానాంవైకారయేత్॥

ఇత్యాది సామాన్యోద్ధి ప్రమాణముల వలన గురు శుక్రప్రాయ భాగ్యవృద్ధియు అధిమానములు ప్రతారంభ సమావేశము లనిందింతులు. ఇంకను నీవనిసారాశి సంచారములను నిండుములే. విలే ఇందు కొంతచర్చ చేయవలసి యున్నది. ఏమన ప్రతిమాదామణి యందు "విదామిత్రత రాజస్య శ్రీధాంక రవ్యముత్యం. కాంగ్రేజీ భావవారేషు చర్చిషు ప్రతిమాదరేత్"నియు - "ప్రభుమేవకర్త మాత్రు శ్రేష్ఠా కర్తవ్యమేవ తతోభిర్వ్యుపేతు ర్యా త్పూర్వేద్యాజోపనం క్రమాత్" అనియున్నందున ఈ మంగళ గౌరీవరము వివాదా ప్రధమమైనందున సాత్త్వికమున ఆరంభించవలసిన దని యు నైదవ వర్సనున భర్త్యునామాన సమావేశము చేయవలసినియు విధి వివరమున్నది. ఇట్లు ప్రతానస్థాన ప్రతీకసమావేశములు కంత్ క్రమ లయించుననిది విశేషవిధి రూపకమయిన విధిమను నేకాని సామాన్య భర్త్యురూపక క్రమము కావేరదు. భర్త్యునందు "యత్రవిశేష విధిరక్తః లిఖితజేన గాగ్రాన్యః యత్యానక్తః తత్త్రి సామాన్యేన ర్లయః కార్యః" అనుభావము బలవంతమున నిట గురుశుక్రా ప్రభాగ్యవృద్ధి సేవనిసారాశి సంచారాది సామాన్య విధి ప్రతిబంధక యోగములు పాటించబడవు. వైసామాన్య దోషములు కాలనియాయకములు లేని కావ్యకళల కంటకుము లేగాని కాలనియాయకములైన కర్మలయందు ఆప్రతి బద్ధములు చుట్టును వివాదా మేషదయ్యెనో నాడే గౌరీవర ప్రారంభించబడినది. అనంతర మవ్యవధికల కాంగ్రెసు మంగళ వారము ననే ఈ ప్రతి మాచరింపవలసి యున్నది. ఇది అభ్యుత్తర దాశిత్వము సంభవమే యి. ప్రతారంభ సమావేశములు కాత్త్వికము లగును. కాదు కంకనే కాలాంతరమున చెప్పబడినది. మరయు స్ఫూర్త కర్మలందున నీయంతోన్నయనాన్న ప్రాకన లందుకు కాలబాహుసారమున గురుశుక్రాస్తాదివిషయ నిరసింపబడినది.

కనుక, గురుశుక్రమాధమయినను శంకించక మానప్రార్థనమునండియే మంగళగౌరీవర మాచరింపవలెను.

మొదలి. రామకృష్ణసిద్ధాన్తి.

V

సహకారోద్యమము: ఆంధ్రదేశ శాఖ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, బెజవాడలో జరిగిన ప్రభుమాండ్రదేశ సహకారసభలో తీర్మానములలో ప్రజలు నెరవేర్చవలసిన వానిలో ప్రాముఖ్యమైంది నాల్గవతీర్మానము. దానిని యీక్రింద పొందుపరచుచున్నాను.

"వార్తాపత్రికలు, పత్రికలు, ఉపన్యాసములు, ప్రదర్శనములు, మొదలగు వాని మూలమున సహకారభావము ఆంధ్రులలో పూర్ణముగా వ్యాపింపజేయుటకును, సహకార సంస్థల నిర్వహణనుండ ఆంధ్రులకు శీఘ్ర నొసగి ఆయాదేశ భాగములకు అనుగుణ రీతిని సహకారోద్యమమును వ్యాప్తము నొందించి బలపరచుటకును, ఆంధ్రదేశమునందు ప్రత్యేకముగా ఒకరాష్ట్రీయ సహకారవ్యాపక సంఘము (Andhra Co Operative organisation Sotion) ను స్థాపింపవలెనని సభవారు అభిప్రాయపడుచు ఆసంఘ నిర్మాణమునకు వలయు ప్రయత్నమును చేయుటకై యీ దిగువ పేర్కొనిన వారిని తాత్కాలిక సంఘముగ ఏర్పర్చుచున్నారు. ఇందులో నిర్వహించబడిన ప్రకారము ఆంధ్రదేశమునందు సహకారోద్యమ అక్కివృద్ధికై ఆంధ్రదేశమునకు ఒక "ఆంధ్ర సహకారసమ్మేళనము" (Andhra Provincial Co-operative union) ను వెంటనే స్థాపింపవలసి యున్నది. చెన్నైలో రాజధాని అంతకును వర్తించునట్లు చెన్నై పట్టణములో ఇప్పటికే రాష్ట్రీయ సమ్మేళనము (Madras Provincial Co-operative union) గలది, అది నామకః అయిజేసిరూపాయల భాగములు గల రు 50000 ఏకంబుల రూపాయలు మూలధనము గలిగి యుండునట్లు ఏర్పాటుపడినది. అందులో ప్రత్యేక భాగములు కొందఱును సంఘములు కొన్నియును భాగములు తీసికొని యున్నవి. ఇట్లు లభించిన సామ్యమీద కొంత వడ్డీ లభించుచున్నది. కొన్ని సంఘములు యూనియన్ లో చేరుటకై యిచ్చుకొనుము (Officiation fees) వల్ల సాలియాన కొంత సామ్యకచ్చుచున్నది. సహకార మాసపత్రిక (Co-operative Bulletin) కు వచ్చుచందాలలో ఆచ్చుకై రాఖర్చులు పోను కొంత మిగులు చున్నది. ప్రతిసంవత్సరము మద్యాని యూనియన్ వారి యాజమాన్యము క్రిందజలుగు

రాష్ట్రీయ సభకు వ నూలు చేయబడుచుం దా లలో ఏమాత్రమయినను మిగులును. ఈ వాల్లు విధములను వచ్చుడబ్బుతో యూనియన్ యొక్క కార్యనిర్వాహణను జరుగుచున్నది. కాని కలయనంత ప్రయోగపత్రి లేకపోవుట చేత ప్రచారకులను తిప్పేరు చేసి వారిచేత వర్జలను ఉద్బోధించి జేయబడు, మ్యాజీకులాంతరు ప్రదర్శనములు కరపత్రిములు మొదలగు వానివల్ల ప్రజలయొత్సాహము ప్రజ్వలింప జేయుటయు మొదలగు ఉద్యమాభివృద్ధికరములగు మార్గములు కార్యరూపము నొందుటలేదు. ఈ కొరత మనయాంధ్రదేశమునకు సంబంధించు వలెనను మనము తీర్చవలసియున్నది. ఇందుకు యాభ్యుమాన్గము ఒకటి యీ కలదు. మనము స్థాపించు ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళనము కేవలము భావము మీదను, భావాభిమానము మీదను ఆధారపడక వ్యాపార పద్ధతుల (Business Sines)ను అనుసరించి నడుపబడవలెను. దీనికి పెద్దలొక ఉత్కృష్టమైన మార్గమును నూచించి యున్నాను. ఇయ్యది సహకార పద్ధతులమీద ముద్రాలయము ఒకటి నెలకొల్పుటయు నందుకల్ల లభించు ఆదాయమునై జెప్పిన విధమున సహకారోద్యమ వ్యాపకమునకు వినియోగించుటయును.

ఆంధ్రదేశమున ప్రస్తుతమున నుమారు 12 కందః సంఘములుగలవు. వీరిలో రెండువంతులు అసగా 8 కందల సంఘములు ద్రవ్యలోపము చేతనేమి, ఉత్సాహ విహీనము వల్ల నేమి కదలి జేయవలసి వచ్చినను తక్కిన వాల్లు కందల సంఘములైనను ఒక్కొక్కటి అధమము ఒకరు 100 (కంద రూపాయలు) భాగములైనను తీసికొనుటకు తగిన మంచిదక యందు ఉన్నదనుట నిస్సంశయము. ఇట్లు భాగములు తీసికొనబడినచో నలుబదివేల రూపాయల మూలధనము కులభముగా చేకూరును. ఇంత మూలధనముగల సంఘమునకు మరయుక రు 40 వేలరూపాయలు పరిపతీ కలుగును. యిట్లు నుమారు ఒకలక్ష రూపాయల అర్థ సంపత్తితో ముద్రాలయమును స్థాపించుకదల అచ్చువ్యాపారము కర వరం పరలాగా నాగును.

ఇక దీనికి గాఢ కమహానమును నూచించెదను. మాంటూగు సంస్కరణలు చట్ట రూపముదాల్చి 1920 సంవత్సరం వర్షాకాలము నాటికి కొత్త రాష్ట్రీయ కాసనసభలు అయి అలాసికవచ్చి సహకారశాఖ ప్రభుత్వ ప్రైవేటు వెనుక, సహకారోద్యమము అభ్యంతము వివిధా అభివృద్ధి నొందుట అటుండ సహకార శాఖాధికారి యగు Hemingway గారి ప్రస్తుతపు అంచన ప్రకారమైనను మండలమునకు ఒక సహాయ రిజిస్ట్రార్ నియమించబడుటయు నింకొక రెండ సంవత్సరముల కాలములో మరయుక రెండువేల కలెక్టరను సంఘముల సంఖ్య హెచ్చగుటయును తలపించును. సంఘము స్థాపించునపుడు లెక్కల పుస్తకములు మొదలగు వానికి ఆధమము రు 25 రూపాయలయినను వ్యయమగును. ఈ ప్రకారము 2 వేల సంఘములకు 50 వేల రూపాయల కలకు అచవని యుండును. ప్రస్తుతము సహకార సంఘములకు పుములు వగైరాలు గవ్వలు చేయుచున్న ముద్రాలయముల తీసికొనుచున్న రేట్లకకారము నుమారు 10 వేల రూపారాదగియున్నను యెంతి హీనముగ అంచనావేసినను దాడు వేల వరకైనను నికరమైన లాభము రావచ్చును. ఇదిగాక వని జేయుచున్న సంఘములకు అప్పటప్పటికి పుస్తకములు వగైరా అవసరము అందును. యింకను యితర అచ్చుపని కూడ వచ్చుచుండును. ఈ విధమున చేకూరు లాభ మంతను ప్రచారకులు, ప్రదర్శనములు, కర పత్రిములు మొదలగు వాని మూలమున ఉద్యమ వ్యాపకముకొరకు వినియోగింపవచ్చును. అట్లు జరిగినప్పుడే ఆంధ్రులకు సహకారమువలన వరి పూర్ణ లాభము సమకూరును.

బెజవాడ సహకారసభలో యేర్పాటుపడిన తాత్కాలిక సంఘమువారు (Provincial committee for organising the Andhra Provincial union) యీనెల19వ తేదీన ఏలూరిలో సమావేశమై ముద్రాలయ స్థాపనమునకై పలయప్రయత్నములు వెంటనే జేయవలెననియు యాముద్రాలయము "ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళనము" నకు అనుబంధముగ నుండి వాదిచే వరిపాలింపబడవలెననియు తీర్మానించి యున్నారు.

కనుక ఆంధ్రదేశములోని సహకార సంఘములన్నియు తమతమ అధికబలమునకు అనుగుణ రీతిని భాగములను తీసికొని ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళనమునకుని తెచ్చుటయు నొసగి సహకారోద్యమ వ్యాపకమునకు తోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

The Ex-Kaiser.

Lord Curzon on His Crimes.

LONDON, July 24.

Speaking in the debate on the second reading of the Peace Treaty in the House of Lords, Lord Curzon disagreed with the view that the trial of the Kaiser might attract support to him. Comparing the Kaiser with the condemned sovereigns in history, he said there was something picturesque about Charles I, and something grand, almost heroic, in the intellectual scope and imagination of Napoleon. But a man who was not only guilty of the war atrocities, but who had fled his country immediately it was in difficult circumstances, was a man unimaginable as a hero or as a martyr. His presence just over the German border might be a political danger. All the Allies believed that the ex-Emperor, more than any individual, was responsible for the shocking breach of faith by which the war began. He, more than any other man, was responsible for the terrible crimes disfiguring the war and upon his shoulders for ever were cast the burden of the appalling calamity which had overtaken the world. The Kaiser hitherto had always emphasized the commanding nature of his position. It was difficult from the tenor of his speeches to estimate whether he regarded himself as a special protégé of the Almighty or whether the Almighty was under his special patronage. Such a man ought to be tried and judged, and if guilty, punished. The difficulties of holding a trial were exaggerated. A final decision as regards the place of trial had not been taken. If it took place in Great Britain, it did not follow that London would be the place elected.

The Anglo-French Treaty.

France Desires Protection.

LONDON, July 24.

Speaking on the second reading of the Anglo-French treaty, Lord Curzon said France had a bitter experience this war, also on more than one previous occasion her stern frontiers were singularly defenceless. She had on them, without provocation, almost without warning, overrun by the forces of a powerful enemy. In future the League of Nations would provide protection against such outrage, but for the moment the League was not ally and firmly constituted. Therefore, France desired a protection which the Treaty afforded. The real test of the Treaty was whether it was an instrument leading to the peace of Europe and the world, and he thought that none would hesitate to answer the affirmative. He was pleased, almost surprised at the absolute unanimity with which this very great undertaking had been accepted by every section of public opinion in this country.

French Finances.

A Huge State Lottery.

LONDON, July 28.

PARIS:—The Havas Agency states:—A proposal has been brought before the Chamber of Deputies to institute a huge state lottery of thirty milliards of francs, with prizes amounting to six milliards, the remainder going to the relief of the national debt.

France's Industrial Problem.

Reconstruction Scheme.

LONDON, July 28.

PARIS:—The Havas Agency states:—The French Minister of Industrial Reconstruction is now in London endeavouring to arrange for exchange of raw materials between England and France and the creation of an Inter-Allied organisation for the distribution of foodstuffs and reduction of sea freights.

Occupation of the Rhine.

Need for a Permanent Army.

LONDON, July 28.

PARIS: The Havas Agency states that Marshal Foch appeared before the Council of Five and urged the necessity of having at least 150,000 men in the permanent Army of Occupation on the Rhine. England and the United States would keep only a very limited number of men on the Rhine, so France would have to supply any additional men which Marshal Foch might deem necessary.

Sir W. Marshal.

Invested by the King.

LONDON, July 27.

H. M. The King to day invested Sir W. Marshal with the G. C. M. G.

Death of General Macandrew.

Under Tragic Circumstances

LONDON, July 25.

CAIRO:—General Harry Macandrew, Commander of the 5th Division, stationed at Aleppo, died last week in tragic circumstances. His tunic had been cleaned with petrol and was hanging in the room to dry. The General, wearing pyjamas, entered the room smoking a cigarette, whereupon the petrol vapour immediately exploded, severely burning General Macandrew, who died in hospital a week later.

A Gallant V. C.

Major Wheeler Honoured.

LONDON, July 27.

The Victoria Cross has been conferred upon Major George Wheeler, Indian Army, for conspicuous gallantry and bravery on the Tigris. With one Gurkha officer and eight men, Major Wheeler crossed the river and rushed the enemy trench under heavy fire. A strong enemy party counter-attacked, but Major Wheeler boldly led the charge in spite of a severe bayonet wound in the head, saved the situation and consolidated the position.

Russian Troops Mutiny.

Town Surrendered to Bolsheviks.

LONDON, July 24.

An Archangel communique states that a mutiny among the Russians on the Omega front has occurred, due to Bolshevik propaganda. The Russians have handed over the front and the town to enemy. On the railway front Bolsheviks attacked the British when taking over the line from the mutineers. The enemy were repulsed. General Ironside now controls the situation, and the fresh British Volunteers are believed to be equal to the perilous task.

The Position Reviewed.

The situation everywhere is stabilized excepting on the Omega front, where the enemy hold the town and the whole of the river. The Russians on the railway front who are disaffected have been withdrawn. The troops on the other fronts have shown no signs of discontent.

Death of Sergeant Green.

Five Canadians Convicted.

LONDON, July 24.

Of the seven Canadians indicted in connection with the death of the Station Sergeant Green at Epsom on June 16th, two have been discharged and five convicted of unlawfully and riotously assembling together, and sentenced to twelve months imprisonment without hard labour.

Complete Tranquillity in Egypt.

Casualties in Recent Disturbances.

LONDON, July 24.

In the House of Commons at question time, Mr. Bainesworth stated that General Allenby had reported that killed and wounded in the recent disturbances in Egypt were, natives eight hundred and sixteen hundred, Europeans and other civilians thirty-one and thirty-five, the military twenty-nine and hundred and fourteen. Thirty-seven hundred natives had been sentenced in connection with disturbances mostly to short sentences, but including thirty-nine death sentences, and twenty-seven sentences of penal servitude for life. The Military Courts had ended on July 15th, in view of complete restoration of tranquillity in Egypt. (Cheers.) General Allenby had stated that he was remitting three months of sentences imposed by the Military Courts and releasing persons interned on political grounds.

Coal Situation in Yorkshire.

Amicable Settlement Probable.

LONDON, July 25.

As a result of a meeting of the Miners' Federation and Coal controller, it is understood that amicable settlement will probably be arranged to-morrow, on the matter of punting of the pits in Yorkshire. Sir Auckland Geddes has returned to London.

Navy Vote.

Debate in Commons

LONDON, July 25.

In the House of Commons debate on the vote of sixty millions for navy, Mr. Macdonald expressed gratification at the reductions in the personnel and ships and paid a warm tribute to the business capacity of naval administration. Replying to the debate on the vote on account which was agreed to Mr. Macdonald stated that, since the armistice the Admiralty had cancelled 326 ships and craft, resulting in net saving of forty-two and half million sterling.

The Aaland Islands.

To be Neutralised.

LONDON, July 25.

PARIS:—The Baltic commission has recommended that the Aaland Islands be neutralised under the guarantee of the League of Nations.

Muslim Demands.

LUCKNOW, July 29.

At a meeting of the Council of the All-India Muslim League held on the 27th instant, the following resolutions were passed:—

That the Council strongly supports the memorial presented by the leading Muslim residents in England to His Majesty and the Prime Minister on the 14th June, 1919, as one that substantially reproduces the Muslim view expressed at the last Delhi Session of the League, and most earnestly urges the Prime Minister to use the full weight and influence of the British Empire to secure the acceptance by the Allied Powers at the Peace Conference of the appeal therein made in order to remove the prevailing sense of injustice and bitterness among His Majesty's Loyal Muslim subjects.

That the Council invites all provincial and district Leagues to hold public meetings at all important places in British India as soon as possible to express their support of the said memorial and urge the Prime Minister to secure its acceptance by the Allied Powers.

The meeting also appointed a Sub Committee consisting of the following gentlemen to consider the Indian Reforms Bill: The Hon'ble the Rajah of Mahoudabad, Mr. Syed Nabilla, Mr. Mumtaz Hussain, Mr. Niamatullah and the Honorary Secretary.

The Viceroy's Silver Wedding.

SIMLA, July 26.

An informal reception was held at Peterhoff, the residence of the Hon'ble Mr. R. A. Mait, this afternoon, when Lord and Lady Chelmsford's personal friends in the Civil and Military Department presented them with a silver ewer and rose water bowl in hour of Their Excellencies' silver wedding day. Sir Charles Menro and Sir George Lowndes made graceful little speeches, and Lord Chelmsford expressed the keen pleasure he and Lady Chelmsford felt on receiving so charming a gift.

Field Marshal Sir H. Wilson.

Banquet by Commons.

Mr. Lloyd George's Speech.

LONDON, July 25.

The House of Commons gave a Banquet in honour of Sir Henry Wilson, the chief of the Imperial General Staff, the company included Viscount French and the Ministers. Mr Lloyd George, giving the toast of Sir Henry Wilson, referred to his tactfulness in smoothing the difficulties among the Allies and his astounding foresight. Alluding to Sir Henry Wilson's part in securing the unity of the command in the field, Mr. Lloyd George said that, when unity was established, its success was due largely to the complete loyalty, with which Marshal Haig accepted it and worked with it. It was right that this should be known. The success was also largely due to unwavering support which Sir Henry Wilson gave to the genius of Marshal Foch. Mr. Lloyd George eulogised Sir Henry Wilson's services in despatching the expeditionary force, which saved France and Europe and announced that Sir Henry Wilson had been promoted to the rank of Field Marshal.

Asiatic Trading Act.

The True Position.

BOMBAY, July 28.

Mr. Gandhi then goes on to give at great length what he considers to be the true position proceeding he observes:—I know you are overworked. My only fear is that as you have to act upon briefs prepared for you and as powerful Governments like the Union Government can for more easily gain your ear than a handful of British Indians of South Africa, their case may suffer simply from want of information. Do you know that the Indians of S. Africa raised an ambulance corps which served under General Smuts in S. Africa? Is this new law to be their reward? I ought not to bring in war services in order to secure the protection of an elementary right which considerations alike of honour and justice entitle them to. I commend to your attention the report of the Select Committee of the Union House of Assembly. I will gladly lend you a copy if you do not have one yourself. Regarding fixed property you have not got full information. I know you will share my sorrow. The Union Government, unmindful of their trust and equally unmindful of their written word, accepted the amendment "prohibiting the holding of mortgages by the Asiatics on property except as security for 'bona fide' loan or investment and providing that any Asiatic Company which acquired fixed property after the 1st instant should dispose of the same within two years or a further period as fixed by a competent court with a rider that in the event of failure to do so the property might be sold by an order of the Court." I am quoting from Reuter's cable dated 23rd May from Capetown. You will see this completely legalised confiscation of property rights throughout the Transvaal and virtually the trade rights within the gold area of the Indian settlers. There was no evasion of law 3 of 1885. Indians did openly what the law permitted them to do, and they should be left free to do so. I do not wish to prolong this tale of agony. The Government of India are bound to protect the rights of the 5,000 Indian settlers in the Transvaal at any cost.

Mr. Gandhi's Solution.

Here is my solution. Law 3 of 1885 authorises the Government to appoint wards and streets in which Indians can hold fixed property. In virtue of this authority, they can declare streets and wards of the gold area townships for Asiatic residence and ownership, and they can instruct the receivers of revenue to issue trade licences in respect of such streets and wards to lawful Indian applicants. This will be pending the Commission promised by the acting Prime Minister, Mr. Maitland. The Government of India can act by sending a strong representative, that the Commission does not prove as abortive as the Select Committee of the House of Assembly. The Dominions may have the right to regulate immigration, but as part of a supposedly civilized Europe they cannot restrict or take away the trading and property rights of lawfully resident settlers. The proposed Commission should result in the abolition of all the racial restrictions upon such settlers.

Inland Aerial Postal Service.

India Government's Scheme.

BOMBAY, July 29.

The "Advocate of India" states:—The Government of India have well in hand a detailed scheme for inland aerial postal service between various parts of India and a beginning could be made almost immediately in Bombay. A landing site has been selected at Santa Cruz. Bombay will, of course, be the principal centre of aerial service as it is from here that English mails brought in by steamships for yet some years to come, have to be transmitted across the country.

Seaplane Service.

According to the paper the Government of Bombay are at present seriously considering the introduction of a seaplane service between Bombay and Karachi and Sir George Lloyd is very keen about this scheme fructifying as early as possible.

Nadiad Derailment Case.

AHMEDABAD, July 28.

The second special Tribunal reassembling to-day proceeded with the examination of prosecution witness Purnottam Amin in Nadiad derailment case. The witness deposed that he told Chotalal Rajeswar that it was not good of them to plan derailment of special train. The next witness for prosecution, Calidas Keshibhai, examined at length indicted two of the accused Chotalal Rajeswar and previous witness as among these participants in derailment.

A telegram from Barisal, dated 27th July says:—Influenza is spreading again in jail. There are about two hundred cases in the suburbs and town.

The European War.

India's Part.

Despatch by Sir Charles Monro.

SIMLA, July 29.

A lengthy despatch by Sir Charles Monro as to the part played by India in the war, appears in an Extraordinary "Gazette of India" to day. The despatch which deals with many phases of the war is very lengthy and contains two appendices with many hundreds of names of those who have rendered assistance in the war. The despatch closes with the following remarks:—Concurrently with the increase of army operations at India the Munitions Board continued to expand in all directions increasing the output of its factories, stimulating local manufacture and conserving to the best advantage small residue of imported stocks which were available in India after three and a half years of war. During the year the average monthly output of army clothing factories rose to three times the normal yearly output before the war and in one month reached its maximum figure of two million garments. Over a million and a half pairs of boots were supplied against army demands in 12 months preceding the armistice. The output of ordinary factories also showed a steady increase. With the object of setting free the plant of Government factories to meet immediate and specialised demands as they arose, the outside manufacture of war stores was encouraged as much as possible by instruction in methods of manufacture and by the provision of raw material, patterns, specifications, inauguration of extensive schemes of irrigation and agricultural development in Mesopotamia more heavy additional demands on India during the year and the extension of railway in the same theatre continued to make serious inroads on available rolling stock and material. During the war 1855 miles of railway track, 229 locomotives and 3989 vehicles have been sent out of the country. The programme of river-craft construction allotted to India was completed before the armistice was signed by which date 940 craft of various descriptions had been purchased constructed or re-erected in India for service overseas mostly in Mesopotamia. In this connection much assistance was rendered by the Indian Rivercraft Board, a voluntary organisation developed under the direction of the Railway Board and which consisted of representatives of principal engineering firms at Calcutta with affiliated committees at Karachi, Bombay and other ports. Improvements to the port of Basrah have continued uninterruptedly and it has now been converted into a base, capable of handling 180,000 tons of stores a month.

In the foregoing narrative I have endeavoured to convey some idea of the part played by India during the war of a wide variety of obligations which were thrown upon her as the scope of war developed and of her endeavour to meet those obligations often in circumstances of extreme difficulty. It may perhaps serve to illustrate her effort more graphically if I append a few figures showing the extent of her contribution in terms of men. On the outbreak of war the combatant strength of Indian army including reservists was 194,000 Indian ranks. Enlistments during the war for all branches of service amounted to 751,000 making a total combatant contribution of 945,000. Of this number 552,000 were sent overseas. As regards non-combatants the pre-war strength was 45,000. An additional 427,000 were enrolled during the war and 391,000 were sent overseas. The total contribution of Indian personnel has thus been 1,457,000 of whom 943,000 have served overseas. Casualties amounted to 166,594, which include 36,696 deaths from all causes. The number of animals sent overseas was 175,000. No department has been more closely connected with war or has rendered heartier co-operation than the Railway Department. The great increase of military traffic produced by the war synchronised with a serious shortage of shipping and this threw upon Indian railways a volume of traffic normally seaborne, which they were never designed to carry. Nevertheless by the exercise of utmost energy, foresight and initiative serious dislocation to traffic has been successfully avoided and even in circumstances of extreme difficulty Railway Administrations have in all surrendered personnel and material for service overseas. The resources of the Royal Indian Marine have similarly been taken to utmost. Not only has this service been responsible for transport of overseas of nearly 950,000 men and 175,000 animals, but it has also been charged with a variety of other duties throughout war, the work of the Royal Indian Marine has been accomplished with commendable efficiency and despatch in the previous despatch I have expressed my gratitude in the name of the army in India to thousands of loyal and devoted workers who have contributed in various spheres of activity to the prosecution of war and now that the war has been brought to a successful conclusion I cannot do more than reiterate that expression of my thanks. The various departments of the Government of India and members of Provincial Government's Ruling Chiefs, Railway Administrations, Chambers of Commerce, Port Trust and Municipalities, Mercantile Marine numerous associations for relief of distress and care of the sick and wounded a work in which ladies of India have played a leading part the great non-official and commercial communities and a host of individual workers, one and all have laboured with conspicuous devotion. Last and perhaps the most important of all I desire to express the great debt which the Empire owes to troops themselves, British and Indian combatants, and non-combatants who have contributed so largely often with their lives to the attainment of the common end.

The Afghan Campaign.

SIMLA, July 29.

A press communiqué says:—Men and convoys on the Central Road are experiencing some interference from parties of local and characters. The Lashkar in the vicinity of Mazarinac is reported to be diminishing rapidly. Those remaining are mostly tribesmen from the surrounding villages. There is nothing to report from other parts of the frontier.

Alleged Rash Shooting.

Accused Acquitted.

LAHORE, July 24.

The trial was concluded on Wednesday of Lieutenant H. R. S. Plunkett of the 15th Gurkha Rifles, Alibottabad, who was charged at the Lahore High Court before Mr. Justice Broadway and a Jury with having caused the death of one Khuda Baksh Tar Khan (a vegetable and fruit seller), by shooting as the result of a rash and negligent act and thereby committed an offence under Section 304[A] of the Indian Penal Code. By a unanimous verdict of the Jury the accused was found not guilty and acquitted.

His Lordship Mr. Justice Broadway in summing up on Wednesday said that the Jury had heard the evidence of the prosecution as well as of the defence and also the able arguments of Counsel on both sides. His Lordship then read the charge and reminded the Jury of the words of Section 304[A]. The prisoner at the bar was charged with the definite act of firing shots at Khuda Baksh, which resulted in the latter's death and this act of his had been caused rash or negligent act under the Indian Penal Code. Several links were missing in the prosecution evidence, but these missing links were supplied by the frank statement of the prisoner himself Aziza and Ghulam Haider, the so-called eye-witnesses were not relied on by Mr. Herbert and that quite rightly, because the omission to produce the alleged eye witnesses before Mr. Fraser was a very serious one and Mr. Herbert had very rightly asked the Jury to eliminate their evidence from their mind. There was no evidence that Lieutenant Plunkett actually fired except his own frank statement. The Jury were to determine whether the two shots were fired under circumstances that made the firing excusable, or whether they were fired rashly or negligently. The next point was whether Khuda Baksh died of bullet wounds. There was no "post mortem" examination. The evidence of the Civil Surgeon and the Sub-Assistant Surgeon was that death was due to bullet wounds. His Lordship said that there could be no doubt that Khuda Baksh was wounded by a bullet. The evidence of Kuddar Khan was conclusive on the point.

His Lordship then read Section 3 of the Evidence Act in regard to the definition of "proof." The section runs:—"A fact is said to be proved, when after considering the matter before it the court either believes it to exist or considers its existence so probable that a prudent man might, under the circumstances of the particular case, to set upon the supposition that it exists." It was to be seen whether Khuda Baksh received that injury and at whose hands he received it. There was no reason to doubt that evidence of Guila that Khuda Baksh was at Havelian and received the injury. The statement of the prisoner read with the evidence of the Station Master and the Ticket Collector left little doubt as to the injury having been received at the hands of Lieutenant Plunkett. His Lordship then read the statement of the prisoner and then dilated upon the circumstances under which the prisoner had fired the shots. The prisoner, His Lordship went on to say, was young (19 years old) and inexperienced. He had stated that he had acted under certain orders, a copy of which had been given to him. Again, Khuda Baksh, though he was not committing any offence, was doing an unlawful act in travelling without a ticket and was evading arrest. The Jury had to see whether the firing of shots at him was excusable or justifiable. The prisoner had specific orders given to him and that Martial Law, though not definitely stated, was presumed to be declared. The Station Master had been told that Lieutenant Plunkett was stationed there for his assistance and protection. His Lordship read the last portion of the accused's statement, wherein he said that if Khuda Baksh escaped he feared that he would have no control over the matter. The Judge said that the statement of the accused had been rightly characterised as a perfectly frank and straightforward one. His Lordship then read Sections 31 and 32 of the Criminal Procedure Code and said that Mr. Herbert was right in saying that these sections applied to the case of a lawful assembly. The Judge said that he did not think that any common object as was required to constitute an unlawful assembly as defined under the Indian Penal Code was made out by the defence. His Lordship further read Sections 76 and 79 of the Indian Penal Code, which related to the circumstance under which an act was justified. His Lordship then defined what was meant by a rash or negligently negligent act. His Lordship said that the Jury ought to consider all the surrounding circumstances when giving their verdict. They ought to take into consideration the youth and inexperience of the prisoner, orders emanating from the higher authorities, and the fact that the prisoner had been told that Martial Law was presumed to exist, though it was not definitely declared. All these circumstances are to be taken into consideration to see whether the act of the prisoner was a rash or grossly negligent one. His Lordship said, in conclusion, that if any reasonable doubt lurked in the mind of the Jury as to the guilt of the accused the benefit of that doubt ought to be given to the accused. His Lordship said that the state of the mind of the accused, the disturbed condition of the country and the nature of the very drastic orders received by the accused, should be given due consideration.

The Jury retired and after a short interval gave the unanimous verdict indicated above.

Rejoicings in Mysore State.

A Durbar.

BANGALORE, July 22.

There was a great rejoicing in the State to-day in honour of the birth of a son to His Highness the Yuvaraja. The holiday was also observed in Civil and Military Station in pursuance of the order of the Hon'ble Resident in Mysore. Special services were held in religious institutions of the City. There were distribution of sweets, sugar etc., by various persons and about 76 prisoners were released from Bangalore Central Jail. A public meeting was held in the Y. M. C. A. under the presidency of Mr. K. Chandy, Excise Commissioner in Mysore when enthusiastic speeches were made eulogising the generosity kindness and sympathy of His Highness the Maharaja and his brother Yuvaraja towards the people and rejoicing over the auspicious event of the birth of a son in Mysore Royal family. A resolution was adopted on the motion of Mr. J. R. Isaac, General Secretary of the

Y. M. C. A. conveying to His Highness loyal and hearty congratulations on the event of the birth of the Prince. The speakers included Rao Bahadur K. Krishna Iyengar, Messrs. R. Gopalaswami Iyer, S. Sanjappa and the Rev. S. E. S. Edwards. Mr. Edwards said that the birth of the child brought to the Europeans the same feelings that Indians had. He referred to differences and observed how if the Indians and Europeans had known better each other those differences would be lessened. He urged for greater union and more sympathy between the two communities so that they might work for the uplift of the great land which they all loved.

A Durbar

The report from Mysore states that a Durbar was held at the palace presided over by His Highness the Maharaja when prominent people were present and the Prince was named Jaya Sri Chamaraj and costly presents were made to the Prince. A salute of 21 guns was fired from the palace battery.

Alleged Criminal Breach of Trust.

Case Against J. W. Rodly.

LAHORE, July 29.

At the High Court before Mr. Justice Broadway and a Jury on Monday, Rai Sahib Hool Chand began his opening speech in the trial of J. W. Rodly in connection with two connected cases of alleged cheating and criminal breach of trust. His Lordship announced that the trial would be confined to the charge of criminal breach of trust only and that trial under Section 420 for offences of cheating would be communicated on the 1st August and gentleman who were not called upon to act as jurors were asked to attend on that date. After Counsel for the Crown gave a brief history of the case Mr. Bowring, Superintendent of Police, gave evidence as to the efforts to trace Rodly. Mr. Percy Feelman, a retired merchant of Kidd St., Calcutta, next gave evidence bearing out the prosecution story. Counsel for the accused then cross-examined the witness at length. His Lordship then adjourned the hearing asking Counsel for the Crown to be ready for re-examination on the next day.

The Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya, President of the All India Congress Committee, has sent a cable to the Prime Minister, the Secretary of State and Lord Sinha, deploring the delay in the appointment of a Commission to enquire into the Punjab situation, and praying that such a Commission should be appointed directly by His Majesty's Government and should consist of persons wholly unconnected with the Indian administration.

Latest Telegrams.

LONDON, July 25.

The strike situation is distinctly easier and many miners have resumed in Nottingham, North Stafford, Monmouth, Derby and Lancashire. The remaining strikers in Nottingham will resume work to-day.

LATER.—It is officially announced that the Government and the Miners Executive have reached an agreement, whereby piece rates will be increased by an average amount corresponding to the ten per cent. reduction of output, estimated in Sanky interim report. In order to ensure that the piece workers will not suffer any loss of earnings, both sides seem satisfied and the strike is expected to end very soon.

LONDON, July 25.

The Government has prohibited the export of coal from South Wales, except for British Coasting Stations. Coal is being despatched to areas where there is a shortage.

LATER.—It is officially stated that, the notice prohibiting the export of coal from Cardiff was due to a mistake. The notice has now been withdrawn.

LONDON, July 25.

Replying to a deputation of the National Union of manufacturers, the Premier stated that, in view of the present grave Labour unrest, it was very difficult for the Government to attempt to formulate a definite trade policy, but the Government hoped to do so, and make an announcement before the recess. It was quite impossible however to give legislative effect to the policy at present and he thought the proper course would be to extend restrictions expiring on September 1st, until Parliament had an opportunity to deal with the matter.

LONDON, July 25.

Justice Lawrence has awarded Marconi Company 590,000 sterling on their claim for seven million sterling against the Postmaster General for alleged breach of contract, under which the Company were to construct a chain of six long distance stations within the Empire.

LONDON, July 25.

Reuter learns that unprecedented fall of the Dniep river has occurred, but it is considered that the British fleet are not in peril, as it is expected that the river will soon rise permitting the passage of our ships again. The defection of local Russian forces on the Omega front has materially changed the situation. The Cabinet is now reviewing the question, Broadway speaking alternatives for us are remaining in Russia at the cost of a considerable effort or the prospect in very few years of having a reconstituted Russia under the German domination and control.

Paris, July 25.

The Supreme Council is considering the question of the blockade of the Baltic, when the blockade of Germany was raised the blockade against Russia was automatically abolished, hence it is possible for arms and ammunition now to reach the Russian Bolsheviks. The difficulty is that, as the Allies are not officially at war with the Bolsheviks the blockade cannot, by international law be reconstituted against the Bolsheviks.

It is understood that the Council replying to Herr Von Bethmann-Hollweg offering himself for trial in place of the Kaiser will state that the Allies cannot permit a substitute as the Kaiser's case is specially covered by clause 227 of the treaty stipulating for five special judges sitting on the tribunal, whereas other enemy subjects can be tried before the ordinary courts.

LONDON, July 26.

The Bolsheviks claim to have reached a line, thirty miles northwest of Alapaevsk, captured the railway junction at Egorchino, fifty miles southwest of Irbit and reached within thirteen miles of Verkhneuralsk.

మహారాజరాజశ్రీ మహామహాశయిన మదరాసు
గవర్నరుగారి దివ్య సముఖమునకు.

కృష్ణ యాస్పత్రి డెల్టా కవులకు సభాదీపికలలో
జేరిన కవిత్వములకు కవిత్వములకు ఆంధ్రవైదికము ముఖమునకు

మనమైన ఆయా. 1 ప్రస్తుతము పుస్తకము ముద్రాపాద
దగ్గరకు గుడివాడ గుడివాడలోని మోరెవల్ మాగాణి
భూమిల సాకర్మమునకై కట్టబడు ఆలోచనలలోపున్న రిక్తు
తలకు మా సముదీపికలలోని (ఇదివరకే నీరు సప్తము గాక
చిట్టలలో నున్న) 1,20,000 ల మరలములకు గొప్ప నీటి
చిట్టలకు కల్పించు నని మే మివాద విన్నవించి నుండియు
ముక్తిని భయములకు మునుపాము.

2 ఆ 1904 సం॥ కు లోకం అప్పటి నీటి స్థితిగతు
లను బట్టి కంకిపాడు యెటపు పెక్కు నులూని కొన్ని మొక్కభూ
ములకు తీవ్ర ముంజూరు నిచ్చిరి. దిగువకు నీటి చిట్టలను
బట్టి 7 అడుగుల మొదలు 9 అడుగులవరకున్న కంకిపాడు
భూభాగము నీటిచిట్టలను ఆ 1904 సం॥లో 6½ అడుగు
కన్న ఎక్కువ అప్పటికే కారులు మార్చి. ఆయితే మోరెవల్
భూములను (కంకిపాటికి ఎగురు) ముంజూరునంది (త్రోసివేసె
నీటి చిట్టలను తగ్గించుటకు సర్వభూమిని సీత
కేంద్రముగా నీటియొద్దకి రోజులలో లాకునుమాస్తాను లోబ
దొంగతనముగా రాతివేళయందు తలుపులు మూయుచి
యింక ఈ విషయమును వి. జి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారి
గృహస్థిపు యింకనీరిండు మైములో కనిపెట్టబడినట్లును
కా గాము. గతక వైదికములకు యెంత గాకతపున్న
రన్నును ఇట్టి లోపములు జరుగుచు ఉండకమావు.

3 కవులకు లాభకర్త చాల సమయములలో నీటి
కట్టలను ఉండవలసిన 3 అడుగులకును 6 అడుగులకును నిచ్చు
లేదు. అందులకు 1, పోలరాజు 2, పెదలంక 3, బంటు
పల్లి మొదలగు మొదలైన భావములకన్న మూలకాల్పి
వల యొక్కయు సాగుబడి భూములకు సకాలములో నీరు
అందక చాల పంట నష్టము సంభవ మగుచున్నది. అధికన్న
కట్టలకు, వరద యువద్రవములకు కలిగిన అంతుబాధ ఆ
యు మూలకాల్పి లోకా నూద్యబడిన మాధూ అలుముల
నష్టములకు లోబడి చున్నది. ఆ 1916-17 సం॥లో నన్న
రాధికర్మ బాధలకు కలిగిన మునకనష్టమున కంకియో మా
బుడివిదిగూని కొన్ని కల ఎకరములభూమి లోబడవలసి
విది ఆ సంవత్సరములలో ఎక్కి కూర్చివు ఇంజనీరుగా

శ్రీనివాసయ్యగారు ఆ కారణమునకు 'మా కలుడివిది
కొంకి లాభము కలుగుచి యూహించి ఈ రిక్తులకు
సీతారామ శాస్త్రి వ్రాసిన శ్రీమదాంధ్రవైదికము

4 ఆ 1918 సం॥ లో కలిగిన నీటి చిట్టలకును
సముద్రము నుమాను 15,000 ఎకరములు బంజుగా
నీడైన యొక్క యెటపులలో సాగుకావడిన దానాపు 20
ఎకరములు భూమిగా పంట నష్టమగుటయు తలసిందిన
మనవి చేయుటకు దుఃఖించుచున్నాము. రిక్తులకు కట్ట
వలసి నీటిసాకర్మము కలిగించవలసిన గుడివాడ గుడివాడ
మొరెవల్ భూములు మూడు 2500 ఎకరములు
కన్న యెక్కువ యుండవలెను. అవియైన పల్లపుభూములు
బాధకు గారి పెట్టెమెంటు పల్లపు భూములు గావు. మిన్న
ఆ భూములు అన్నియో మొరెవల్ మెంటులకు ఆరటి మొదలగు
తోటలకును సమస్త మొదలగు లాభకరమగు వైదలకును
ఉపయోగించ దగిన ప్రత్యేకముగా నున్న వని చింతాన
ములముగ మీరు తెలుసుకొనగలరు. కవులకు సముదీపిక
లోని పల్లపుభూమి మూడు ఒకలకు ఇరుదినేల ఎకర
ములు గలదు. ఇది అన్నియో చాలావరకు పెట్టెమెంటు
పల్లపు భూములు అయివున్నది. కందన వైదలకు పనికి
రానివిన్ని ఎక్కి మనములకు స్థితిగతులు లేనివిగానున్న
యొన్నవి. కంకిపాడు లాభకర్తలకు కేంద్రవాద మోరెవల్
రిక్తులకు భూముల రహితములను నీటి యొద్దకి రోజులలో
సర్వభూమిని గా రిక్తులకు నీటి ప్రవాహమును ఆపుటగాక
కొన్ని యశ్వశ్యవాపారములు చేయించుటను పేరువులు
గలవు. కొద్దిభూమి సాగు సాకర్మమునకై లక్షలకొలది ఎక
రముల సాకర్మము తగ్గించుటకు ఈ ప్రవాహము అంగీకరి
యట చాలా నష్టమొదలిచ్చి అనేక చిట్టలకు ఆస్పదయిన
దనియు దిగువ రహితముల యింకలవలె నష్టమును కృత్రి
మమును విధేయతతో మనవి చేసుకొనుచున్నాము. ఇం
కదన రిక్తులకును సంబంధించిన గుడివాడ గుడివాడ

జన మోరెవల్ భూములకు. నీటి సాకర్మములకు కూడ దని
మేము చెప్పబడినది. గత సంవత్సరం కలిగిన నీటి చిట్టలలో
సదన భూములవాకి అప్పటి సముదీపిక ఆసీసక రాయన్న
మి ఆయ్యగారు గొప్పకట్టిచి సాగు చేయించి యున్నారు.
కాబట్టి యిప్పుడును మాకు ప్రక్కను గుడివాడ సము
దీపికలోని మొరెవల్ భూములవాకి నీటియొద్దకి సమయములో
మాత్రము ఉపయోగపడుటకు ఒక క్రత్యేకపు స్థూము
లో లెవెలలో కట్టిచి అది వోవెక్ చేయు మాక్కును ఎక్కి
గ) : : : : : క : : : : : మ : : : : : ఆ : : : : :
నివారణ కాగలదని కలముచున్నాము.

5 ఆందుకు : దగ్గరను గాక సంవత్సరము కందన రిక్తు
లకు గట్టు ప్రదేశమునకు యిచ్చిర మోరెవల్ మా మరల
తెలిసికొనవచ్చును. మతియు నేకారణముచేత నైనను మీరు
అట్లుచేయ మీ కలుగనియెడల ఆనకట్టకు వట్టన్న పెంచు
కలకును కాలువలకు సీతారామ శాస్త్రి స్వయము అయిపోక వచ్చు
కలకును అచ్చటి రిక్తులకును కట్టయెత్తు మాసముదీపిక
లోని భూములన్నియు చాల నష్టపడగలవు

6 కాలువలయొక్క మెయిలెండు భూములన్నియు
విడుదలచేయ వ సియే వచ్చుననియు విధేయతతో మనవి
చేయుచున్నాము. మా భూములు చాలవరకు పెట్టెమెంటు
పల్లపుభూములకు చాలా కాలమునుండి సాగుచేయబడుచున్న
వనియు (ఆనగా ఆనకట్టకు పూర్వమునుండియు) మొరెవల్
లకు యెంతమాత్రము పనికిరానిదనియు రిక్తులకు పుట్టెసిందిన
భూములకు ఆ ఆనకట్టలకు సంఖ్యగా మెయిలెండు లని
యు అధికారుల దివ్యదిత్తములలో మనవకూడని యంకమె
యున్నది.

కాబట్టి మాకు పూనుకన్న సం॥ కి సంవత్సరములకు
స్వయముగా విచారించియు మానల్ల వినియు మా దీపికయు
కృష్ణములకు తెలిసిన పెక్కును ఆసీసక, గైరా తన సబార్ది
నెట్టును విచారించియు తన నేర్పాటు చేయుచు నై
యంకము లన్నియు సాకర్మముగా విచారించి పావులకు, మరె
వాద రిక్తులకును రిక్తులకు నీటివరకే వరకు ప్రవాహముల ద్వ
చేయవలయు ననియు విధేయములను రహితముల ముదాము
పొర్చించుచున్నాము.

కృష్ణ యాస్పత్రి డెల్టా,
కవులకు సభాదీపికను రయితులు.

జేలప్రోలు మార్తలు
సంవత్సరము

19 జేరిన సంవత్సరముగారవార్థమై గొప్ప ఉత్సవము
జరపి సామంతములు 4 గంటలకు ఆంధ్రభారతీయ పాఠ
శాలనుండి శ్రీ సామంతములకు చివరకు మారేగింపు
తో బయలుదేరిరి. సామంతములు 5 గంటలకు జేరాలము
కడ బహిరంగ భవనములకు మ-రా-రా-శ్రీ భవనము
వెంకి పేర్కొనరావుగాను ఆధ్యక్షత వహించిరి. సంవత్సరము
లను ముద్దివృత్తికి గురించి విపులముగా ఉపన్యసిందిరి.
చాలాచాలిలకు సలాహరములు పండిపెట్టుచుండెను.

లోకమునకు సామంతములను.

గ్రామములకు ప్రతినిధియు పత్రిక గ్రహమును, క
చ్చరి తోరణములతో వివాహగృహముల వలె సలంకరింపబడి
న. ఉదయముననే లేచి శివయోత్రా ప్రసవతె కృష్ణ కాలవ
వద్దకు వచ్చి సున్నాకులై భావత్రయములకు సమీపి. పూవుల
మృష్టాన్నముల శృంగిగావునంది ఒకవో సూర్యకేమై తిలకు
కృత్ గీతారహస్యమును పారాయణ మొనర్చిరి సామంతములు
రిక్తులకు లోకమాన్యని చిత్రపటమును పూలహారముల
తో సలంకరించి మంగళ శాయిద్యములతోను భజనతోను
ఉరేగింపు నొనర్చిరి. శ్రీ విశ్వేశ్వరాయ నయ్యగారి బహిరంగ
గ్రత్యేకమున మ-రా-రా. గుడివాడ విశ్వేశ్వర కృష్ణగారి
ఆధ్యక్షతక్రింద మహాజనసభ జరపబడినది. ఆధ్యక్షము గంధీ
కోప శాస్త్రము నిచ్చిరి. సభకు దానాపు 800 రయితులు ఆలం
కరించిరి.

కంబోయిబాధ

మా తాలూకాకు (గన్నవరం) ఎలూరు తాలూకా తన
శిల్పముగాను బదలాయించుమిదగిచ్చిరి. వచ్చినవాగు దినము
లకే మాగ్రామమును బాదగిచ్చి రయితుల భాగ్యపుకొట్టకు
కొన్నింటికి నీళ్ళు చేసి పెట్టిరి. ఈ రయితుల ఆరంభ చెప్ప
ననిగాదు. ఈ కవులసామంతములకు నుదియు వీరు
మాలివలకుగాను నాకరులభక్తములకు గాను భాగ్యమును

ఇవ్వలసియున్నది. నీళ్ళు చేసి యుండుట వలన భావం
ములకు పుకల్పము యెట్లునుండి వీరి నాగ్రామించి యుండు మాతి
నాలి జనులు లిండిలేక మలములమాడుచున్నార. రైతులు కల
వు దినములలో ఒకపూట లిండిపెట్టి దినము 1-2 అర్థము
పాము 9 అదాము మాతి యిచ్చుచున్నార. జేలకొలది
యాభ్యములు లాభములు గడింపున మని నిల్వలసాసిన
వర్తకుల కొట్టకు నీళ్ళు చేసి కన్నుల కమ్మించుట యొక్క
ముగాని, కలుమంది పేదల జీవకోపాధికారములకు రయితుల
భాగ్యపురానులకు వీరములు పెట్టుట భక్తము! ఇందులకు
భక్తములకు కన్నునా? పరీవాసాకర్మము కలుగునా? ఇన్ని దాదా
కరములకు విషయము లన్నియు నుదారకర్మపులకు పరీభు
త్వమువారును నూనానాకార లగు తనశ్శివదారు గారును
ఆహించి రైతుల కాంతింపజేసెదరు గాక.

కవులసామంతము.

నాలులు చాల భాగములను. జేరిన వైదలకు మిడు
కలు కొట్టిచేయుచున్నది. అందులకు లింగి నాలులుకు నారు
చాలక రయితులు పలుక్రయలకు లోనై నాలులు చేయు
చున్నారు. భవిష్యత్కాలము పంటల యభివృద్ధికి సమయ
ని కాదని పలువురు రయితులు చెప్పకొనుచున్నారు. —
గుడివాడ విశ్వేశ్వరకృష్ణ.

కయికలూరు తాలూకా మార్తలు.

కయికలూరు తాలూకా కృష్ణాజిల్లాలోని ఒక తాలూ
కా అయివున్నది. ఈ తాలూకా కృష్ణకు ఆనకట్ట కట్టక
పూర్వము కల్ల పుసాగు అయి పూసాగుంట పండి తాలూకా
అయివున్నది. ఇప్పుడప్పుడో ప్రభుత్వమువారు కొల్లెలలోకి
తెచ్చిన ముద్దు కాల్యల కల్ల పూసాగుంట నష్టం తాలూకా
అయి యున్నది.

జేలము.

ఈ తాలూకా గత 4 సం॥ నుండి నీటి అంతు కల్లను
గత సంవత్సరం నీటి లేమికికల్లను పంటలకే ప్రజలు చాలా
బీదస్థితిలోనున్నారు. అట్టి స్థితిలో యీమధ్యను కొలదికాలం
భాగ్యమును గవాహనిచిట్టలకు మా తాలూకాలో బీదజనుల
కు పనికివచ్చు అనే భాగ్యం (కల్ల) యావత్ ప్రభుత్వమువారు
నిర్ణయించి భరణం పెట్టెను కరలకు అమ్ముకొన్నారు.
తిర్తి కంట్లోలకు ఆసీసక మా తాలూకాకు వచ్చి కల్లకు
గారికంట్లోలకు అధికారిం మా తాలూకా తనశ్శివదార్ల వారికి
యిచ్చివారు. శ్రీ వారు బీదల ఉపయోగం కయికలూరు
గ్రామములో నిదారలోపున్న బీదయు కొట్టి గాక భాగ్యము
కొట్టకు పెట్టించివారు. ఈ భాగ్యము కొనుటకు ఘమాత 50
మైళ్ళనుండి బీదజనులు పరీతికోజు వచ్చి భాగ్యం కొొక్కిరి
సావుచున్నాను. శ్రీ తనశ్శివదార్ల వారు గత దినమున వోప
వంట్లో 20 పుట్ల భాగ్యలకు బీదజనులకు ఆయ్యకమునకు బస్తా
1-2 రె-8-0 చొప్పున కున్నాను. బీద జనులు తనశ్శివ
దార్ల వారిని చాలా ఆభినందించుచున్నాను.

పంటలు.

మా తాలూకా పంటల విషయములో గత సంవత్సర
ములకుకలనే యీ సంవత్సరం కూడా చెడిపోవుననే భయము
కల్లుచున్నది. కొన్ని చోట్ల పంటలు చెడివె. కొన్ని చోట్లము
చెడిపోవుచున్నది కొన్నిచెడిపోవుననే భయము కల్లుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారియొక్క కర్తవ్యము.

ఈ తాలూకా కృష్ణాజిల్లాలోని అన్ని తాలూకాలవలె
భాగ్యరహితముగా చేయుట ముఖ్యకర్తవ్యము. గాన ప్రస్తుతం
ఉన్న మారుకు కాల్యలకు అన్నిటిని పూర్తిగా క్రవ్వించుట,
పంట కాల్యలకు తిర్చివ్వించుట, మాధూములు మారుగా సాగు
చేయుటకు మాకు పరీధములలో నీరు సప్తముకే యుట,
మారుకు ఆకుమర్లు సాగుకొనుటకు తగిన కరముల చేయుట,
చాల అవరము. యిందుకు గురించి పరీధ్యమువారి కార్య
దర్శిగారున్న యిదివరలో మా జిల్లాకలెక్టరు A. Y. G.
Cambell దొరగారును మా తాలూకా ప్రజల కష్టములను
స్వయముగా తిలకించివారు. గాన మా బీదజనులకు వై కష్ట
ములకు దీని చేయుచు రని కోరుచున్నాము.

స్వరాజ్యమునకు సంకె: — ఈ సమితివారు లోకము
స్వరాల గంగాధర తిలకుగాను జన్మదినమోత్సవమును 28
జేరిన వర్షముకల్ల జరపబడిలేక 24 జేరిన వైభవముగ జరి
పెరి. జేరాలమునుందు అర్చనలు, భజనలతోటి యోత్సవము,
దాసరకు విలపారము, వీధి యువవ్యాసములు పాఠపండించి
3 పంటలు కొరకు జి. వి శివరాయవ్యగారికి ప్రాసీ కాను.
కృష్ణాజ్యమితి సభ్యులు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది,
గుణము లేకుండున
మీ నైకము మీకు
అయ్యుటదాను.
వనమాలికలచే
చేయబడును
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
వంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుదు
చక్కని డబ్బీలో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి. పో.

6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేమి రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala, (India)

Natural Actina Treatment.

వికారియా అనువత్తి, కాకినాడ.

అంతరీక్షమును బహునిపుణితా బాగు చేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డికడముచే బాధ పడినను, తిరిగి దృష్టిని (యాపు) పొందగలరు. కంటలో పుట్టులు, ఎరుపులు, బరుపులు, దురదలు, కలరా, పడుపు శ్మేతరొగములు దురుద్యుతులు. కడు వీధులు జరుగెడు.

1. అంగ్లము వైద్యముగవచ్చుకొని తెలుగు భాషలో వచ్చుగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రతికాలు గల పుస్తకము రు. 1-4-0.
2. ప్రైవేటుకు కీలకు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. వెల రు. 1-0-0

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. సర్దుకు.

ఫుల్లూ టైప్ చేసినది ధర తగ్గించబడినది.

టైప్ బుక్ రు. 2-0-0. ప్యాక్ రు. 7, వాటర్ టైప్ రు. 7-0-0, వాటర్ టైప్ (సెప్టికా నెఫ్రైటిస్) రు. 10-0-0, టైప్ 210 రు. 4, అల్ట్రావైట్ రు. 2-12-0 1514) గిరిజనమ్, క్షేమవర్ణి తిరుళ్ళిక్కోటి, మద్రాసు.

మీ బాయిలరు

వీలేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూజిషన్" ను యుపయోగించవలయును. దానిని నిజమయ్యెను బాయిలరు ప్రవృత్తి పాఠ్యములు పాఠ్యముగా లేవి చెడిపోకుండుటయే గాక పెట్టెట్లుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న ప్రవృత్తి పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యుపయోగించినచో సంచితముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

బానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు సమాచారము క్రాంతివలయును.

గౌరవముగల రము. 1-కి రు. 26-0-0

డి. రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం. 553 క

మదరాసు

289

(ప్రై కామ్యూజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ ప్రతికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇందు కథాసారము, దాది, పోతనాని, బాలగోనములు, చిత్రములు విశదీకరించినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ పతిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. వెల రు. 1. విజ్ఞానచంద్రికా బుక్ డిపో, మాంటూరోడ్, మద్రాస్.

ఫోటో టైప్ కలములు

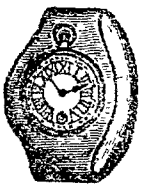
దశ రావండుగట

గాను చాల సౌకర్యము

నాయునట్టి పానీయం

చేసాలను రప్పించియున్నాము. ఒక సారి వాడిన యెప్పుడును వాడుతారు. ధర పరమమని తలపడు. చేనా 1-కి 1-0-0, 2 కొనవారికి పోట్లెటి ఇ. నాం. 6 కొనవారికి 1 చేనా ఇ. నాం. బహుళము (చేడింగు కంపెనీ, సాచురారు చేటు, మద్రాసు.

పాకెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల పోతుగ రెప్పించుకొనవారికి ఒక ఫోటో టైప్ చేనా క్లిష్టమో సహా బహుళమునకు ఇచ్చుట దును. గడియారము బహుళమునకు సహా వెల 8-8-0. మాంటేలిగడియారం తోలుపట్టు సహా రు. 6-0-0. V. T. Amhall & Co., Sowcarpet Post, Madras.

ఇప్పుడేదిగినవి. ఇప్పుడేదిగినవి.

ఫైర్ స్టోన్ సాలిడ్ టైప్ (Fire stone solid Tyres) అన్ని కొలతలలోను అమృతమునకు సిద్ధముగా యిచ్చువి. అన్నిర ముల మోటారు సామానముల మార్గదర్శకములు నున్నవి. ధర ఇతర వికరములకు ఈ క్రింది విలీనమునకు (నాడుకల యం.)

T. V. Sundaram Iyengar, MADURA.

పంటి వైద్యము.

1504

డాక్టరు గిబ్బో బ్రదర్సు

12 కన్నడెనలేన్, ఎస్కూస్, మద్రాసు.

ఈ రసవైద్యము ఏకాగ్రము చేతనేన సంపదన శైలి నేనువలసి యుండిన మెప్పిలేకుండు కీకీ చేయవలెను. చలనమునైన సంపదన బంగారు కట్టులచేత చలనమును సంపదనమునకు బంగారుచేత చూచుట, కట్టు (కొత్తకట్టుకు, ఇంకా కట్టుకుంబందమైన అన్ని వ్యాధులను నూతన వైద్యకాస్త్ర ప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయి యుండును కచ్చి నున్నాము. ఈ క్రింది వీయమునకు నొప్పి వేరే వీయమునకు.

జాతక మార్తాండము

గోపాలపురం కాపురములు (మహాత్మీ) ఆకర్షణ వేంకట కాశ్రి గారిచే రచించబడి క్రియమునకు సిద్ధముగా నున్నది. కొద్ది పుస్తకములతో చే కలవు. ఈ పుస్తకము క్రియతో ఒకటి రెండు సార్లు పరిశీలించినయెడల అనుబంధములను బట్టి భూకర్షణవ్యవస్థ రూప ఫలములను జ్యోతిషముల సహాయము లేకుండు తమంతట తాము తెలిసికొనబడుటగాక జ్యోతిష కాస్త్రములోని మృత్యులను అర్థముగా గ్రహించగలగుటకు గలగుటకు గావలయు సంబంధములను ఇందు నున్న ముఖ్యమైన జాతకములు చక్కములతో సహా ఉదాహరణగా విశదీకరించి పొందుపరచబడినది. వెల రు. 2-0-0 లు

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారి వలన. వాటా ను యన, పొరుగుంటవారి వాటకములకు మా కర్త దొంగును కర్తకులకు పరమమైన ధరల కీ నుండును.

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

ప్రకటన

మహా మహావాక్యము కొక్కండ వెంకటరత్న వి విరచితములైన అనుబ్రహ్మలైన ఈ క్రింది గ్రంథములు గలవు. అంభో భాషాభిమాను తెలివైన గ్రంథముల నమ్మకేయించదల పెట్టెదలెని వెంకటరత్న కవి ముంపులు నుండును. దీనిని ధనసహాయము చేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వాకర్షణములకు బడయగలరు. అందువలన భాషాభిమాను తెలుగువారు నిస్సహాయ నిలియందు వెంకటరత్న కవిగారి ముంపులను సహాయము చేయుటయును రెండు ముక్కలములకు గలగ గలవు.

- 1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము)
- 2 ఘటి కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము)
- 3 అబామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము)
- 4 సత్యనారాయణపానుసము (ప్రబంధము)

ఈ విషయమై వివరములకు తెలిసికొన గోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.